

پاکستان خواستار کاهش فوری خشونت و تأمین آتش‌بس در افغانستان شد

اطلاعات روز: شاه‌محمود قریشی، وزیر امور خارجه‌ی پاکستان سطح بلند خشونت‌ها در افغانستان را محکوم کرده و خواستار کاهش فوری خشونت و تأمین آتش‌بس در این کشور شده است...

صفحه ۲

اتمر برای شرکت در نشست شورای وزیران خارجه سازمان همکاری اسلامی به نایجریا رفت

صفحه ۲

قصه‌های ما صدای درد است گفت‌وگو با رویا سادات

صفحه ۸

یادداشت‌روز

رفت اسلامی ایران؛ از حرف تا عمل

در ایران طرحی روی دست شورای اسلامی این کشور گذاشته شده است که مجازات مهاجران غیرقانونی در این کشور و قانونی کردن تیراندازی به‌سوی موتر حامل مهاجران را قانونی می‌سازد. مطابق این طرح از یک طرف جریمه‌های کمرشکن نقدی تا مرز ۱۰۰ میلیون تومان و خطر زندانی شدن برای مهاجران غیرقانونی را در پی دارد و از طرف دیگر، اگر موتری از ایست بازرسی فرار کند و «ظن قوی به حمل اتباع باشد» مأموران ایرانی حق دارند با سلاح گرم موتر مشکوک به حمل این مهاجران را هدف قرار دهند. نقطه‌ی تاریک دیگر این طرح، تلاش برای شانه خالی کردن از غرامت به قربانیان است. این طرح به ایران فرصت می‌دهد که در صورت کشته یا زخمی شدن مهاجران توسط مرزبانان یا نیروهای انتظامی این کشور هیچ غرامتی به قربانیان داده نشود. قرار است به‌زودی در مورد این طرح رای گیری شود. اگر این طرح رای بیابورد، مشکلات مهاجران در ایران بیشتر می‌شود. همچنان اگر این طرح در مجلس ایران رای بگیرد، دست پولیس را در تیراندازی بر مهاجران بازر می‌کند که پیامد آن امکان خلق تراژدی‌های بیشتر انسانی است...

۲

خواست اتحادیه اروپا و استقبال عبدالله؛ «تشکیلات شورای عالی مصالحه ملی نهایی شود»

۲

وزیر خارجه‌ی امریکا: ترمپ نمی‌خواهد نیروهای امریکایی را در جایی حفظ کند که به نفع امریکا نباشد

اطلاعات روز: مایک پمپئو، وزیر خارجه‌ی ایالات متحده‌ی امریکا بر خروج نیروهای امریکایی از افغانستان تأکید کرده و گفته است که رییس‌جمهور دونالد ترمپ نمی‌خواهد سربازان را در جایی حفظ کند که به نفع امریکا نباشد. آقای پمپئو دو روز پیش (پنج‌شنبه، ۶ قوس) در گفت‌وگو با شبکه فاکس نیوز گفته است که برنامه‌ی | صفحه ۲

نگرانی، قرض‌باری و ناامیدی چگونه شیوع کرونا گسب‌وکار شش خانم متشبهت را متضرر کرد؟

وقتی با زهرا عارفیان مصاحبه می‌کردم، خستگی و یأس توأم با آرزوی بزرگ را در لابه‌لای صحبت‌هایش مشاهده کردم. خستگی که | صفحه ۴

گزارش

موج دوم کرونا؛ هشدار از سه ماه سخت پیش رو آمدگی‌ها و نگرانی‌ها چیست؟

با رسیدن فصل سرما مسئولان وزارت صحت عامه و کارشناسان امراض ویروسی از شیوع نسبتاً شدید ویروس کرونا هشدار می‌دهند. وزارت صحت عامه رسماً اعلام کرده است که موج دوم شیوع ویروس کرونا در افغانستان در حال اوج گرفتن است. در پی آن این وزارت برخی از تدابیری را نیز اعلام کرده است و می‌گویند که برای موج دوم شیوع کرونا و رسیدن به اوج آن در فصل سرما آمادگی می‌گیرند. شماری از کارشناسان صحتی از نبودن تدابیر مراقبتی و تشخیصی کافی ابراز نگرانی می‌کنند. مسئولان وزارت صحت عامه نیز با ابراز نگرانی می‌پذیرند که ممکن است در عدم رعایت شرایط بهداشتی و عدم حفظ فاصله‌گیری شیوع ویروس کرونا در فصل سرما فراتر از ظرفیت موجود صحتی شدت بگیرد و...

۳

تذکره

کابل‌نان؛ مردی با جیب‌های بسیار در دنیای تاریک

است. در آن زمان در روستای «سیاه‌خاک» ولایت میدان‌وردک زندگی می‌کرده است. یک روز طیاره‌ای مربوط به دولت «بیرک کارمل» بر عرض آسمان روستا پیدا می‌شود و مانند کرگسی که مدفوعش را از هوا رها کند، چند بمب بر سر مردم رها می‌کند. بمب‌ها به زمین می‌رسند و قارچ انفجار | صفحه ۳

سر تقاطع چهارراه «پل سرخ» یک مرد کارت تلفن می‌فروشد. هفت سال است که همین کار را می‌کند. اسمش مهدی است؛ معروف به «کاکا مهدی». برای کاکا مهدی هوا همیشه تاریک است؛ سیاه و تاریک. او نابینا است. چشمانش را ۳۴ سال پیش در جنگ از دست داده است؛ زمانی که فقط دوازده ساله بوده

SALES: +93 728 000 054
SUPPORT: +93 728 000 055

افغانانت همکار انتخاب شده از طرف سیسکو در افغانستان

ادامه‌یادداشت‌روز

متأسفانه قبل از این نیز هزازگاهی در نتیجه تیراندازی مرزبانان نیروهای انتظامی ایران بر مهاجران افغانستانی فاجعه‌ی انسانی رخ داده است. نیروهای امنیتی ایران بارها مهاجران افغانستان را به ضرب گلوله کشته‌اند. آخرین رویداد همین چند ماه پیش رخ داد که در نتیجه تیراندازی نیروهای امنیتی ایران موتر حامل مهاجران افغانستان آتش گرفت و سه مهاجر کشته شده و در آتش سوختند. قبل از آن نیز اذغ شد که نیروهای مرزی ایران شماری از مهاجران غیرقانونی افغانستان را حین عبور از مرز مشترک افغانستان و ایران، شکنجه کرده‌اند و به رودخانه هیرود انداخته‌اند.
بدفقاری نیروهای مرزی ایران با مهاجران که به‌صورت غیرقانونی وارد خاک کشور می‌شوند، بارها خبرساز شده و مهاجران که این مسیر را پیموده و جان به سلامت برده‌اند، روایت‌های تکان‌دهنده‌ای دارند.

ایران یکی از بدترین کشورها برای مهاجران است. دسترسی سخت و پرهزینه به آموزش، نگاه تبعیض‌امیز جامعه میزبان و محرومیت از هر نوع حق شهروندی از مشکلات اصلی مهاجران افغان در ایران است. به عبارت دیگر، در طول این سال‌ها، رفتار ایران با مهاجران هرگز بر پایه ی رفتارهای انبذرفته‌شده بین‌المللی نبوده است. این روزها مهاجران افغانستان در ایران کارزار مجازی «#هم‌محجرم» را راه انداخته است. این کارزار در پی برجسته‌کردن مشکلاتی است که مهاجران در ایران دارند. مهاجران می‌گویند به ابتدایی‌ترین خدمات دسترسی ندارند. واقعیت همین است. کسی نمی‌تواند سختی‌هایی را که مهاجران افغانستان در ایران بر دوش می‌کشند، انکار کند. شمردن این مشکلات حکایت «مثنوی هفتاد من» است.

حسن هم‌جواری و رفت اسلامی ادعایی است که همواره از سوی ایران در روابطش با افغانستان و برخوردش با مهاجران ادا شده است. اما در عمل به‌ویژه در زمینه‌های برخورد با مهاجران و کارگران افغانستانی رفتار ایران غیر از آن بوده است. طرخی که در سده پولیس را در تیراندازی بر مهاجران بازتر کند، کافی است که ادعای raft اسلامی و حسن همجواری را زیر سوال برود، چه رسد به این که این طرح رای باوردر عملی شود. شکی وجود ندارد که پیامد آن از یک طرف امکان خلق تراپیدی انسانی است و از طرف دیگر، اسناد بین‌المللی مهاجرت رفتار خشونت‌بار با مهاجران را برنمی‌تابد و این کار با هیچ‌یک از اسناد بین‌المللی مهاجرت و پناهندگی هم‌خوانی ندارد. این کار مصداق بارز دادگاه صحرایی شناخته است. کجای دادگاه صحرایی با رافت اسلامی و حسن همجواری هم‌خوانی دارد؟

ایران باید در عمل حسن همجواری را ثابت کند. واقعیت این است که علت اصلی مهاجرت افغانان در ایران و کشورهای دیگر، فقر و ناامنی در افغانستان است. به همین راه حل کند و نه راه کارجویایی را که به‌صورت غیرقانونی مرزها را طی می‌کنند، سد کند. پیامد این کار کشته‌شدن بیشتر مهاجران و قتلورشدن پرونده سیاه ایران در برخورد‌های دولت افغانستان عمدتا برخوردهای واکنشی داشته است. دستگاه دیپلماتی افغانستان در زمینه‌ی کمک به قانونی‌شدن مهاجران، توزیع اسناد و پاسپورت به مهاجران به‌ویژه در کشورهای ایران و پاکستان با کشورهای میزبان به‌طور واضح کم‌کاری داشته است. حاکمات افغانستان عدالت‌خواهانه و واکنشی به وظایف بسیار پیش‌یافتاده مثل رسیدگی به مشکلات مهاجران در ایران و پاکستان کوچک‌ترین گامی برنمی‌ندارد.

روزی

ترمپ نمی‌خواهد نیروهای امریکایی را در جایی حفظ کند که به نفع امریکا نباشد

اطلاعات روز: مایک پمپئو، وزیر خارجه‌ی ایالات متحده‌ی امریکا بر خروج نیروهای امریکایی از افغانستان تأکید کرده و گفته است که رییس‌جمهور دونالد ترمپ نمی‌خواهد سربازان را در جایی حفظ کند که به نفع امریکا نباشد.

کای پمپئو دو روز پیش (پنج‌شنبه، ۶ قوس) در گفت‌وگو با شبکه فاکس نیوز گفته است که برنامه‌ی خروج نیروهای امریکایی از افغانستان تنظیم شده است. او افزوده است که نیود نیروهای امریکایی در افغانستان به معنای نامن شدن امریکا نیست.

وزیر خارجه‌ی امریکا به فاکس‌نیوز گفته است که آنان درحال محافظت از کشورشان هستند. او در عین حال تأکید کرده که حضور نیروهای امریکایی در بیرون از این کشور کربستوفر میلر، سرپرست وزارت دفاع امریکا در آن زمان در یک نشست در مقر پنتاگون گفته بود که تا ۱۵ جنوری سال آینده میلادی (۲۰۲۱) تعداد نیروهای امریکایی در افغانستان به دو هزار و ۵۰۰ نفر کاهش خواهد یافت.

خواست اتحادیه اروپا و استقبال عبدالله؛ «تشکیلات شورایی عالی مصاححه ملی نهایی شود»

اطلاعات روز: رییسان نمایندگی‌های کنشورهای عضو اتحادیه اروپا در کابل خواهان نهایی‌شدن هرچه سریع تشکیلات و آغاز به کار فوری شورای عالی است. «اعضای اتحاد قوی سلطه اولاد و مجمع عمومی شورای عالی مصاححه ملی شده‌اند. نمایندگی‌های داتمارک، فرانسه، فنلند، آلمان، ایتالیا، هالند، اسپانیا، سویدن و جمهوری چک دو روز پیش (پنج‌شنبه، ۶ قوس) در یک بیانیه‌ی مشترک این اتحادیه اروپا استقبال کرده اند. «اعضای اتحاد قوی سیاسی در کابل جمهوریوت که در آن به حقوق و خواست‌های مردم احترام شود و صداهای همه افغان‌ها شنیده شود، ممکن است. سفارت بریتانیا در کابل نیز دیروز در رشته‌تونیستی خواستار نهایی‌شدن فوری تشکیلات شورایی عالی مصاححه ملی در افغانستان است.»

و آغاز به کار این شورا شده است. این سفارت گفته است که ترکیب شورای عالی مصاححه ملی باید فراگیر باشد و از جامعه‌ی کثرت‌گرای افغانستان نمایندگی کند. در همین حال، عبدالله عبدالله، رییس شورای عالی مصاححه ملی از خواست رییسان اتحادیه اروپا استقبال کرده است. او در توییت نوشته است که اعضای رهبری و مجمع عمومی این شورا به‌خاطر تقویت روند صلح به سرعت نهایی خواهند شد. شورای عالی مصاححه ملی براساس یک توافق سیاسی میان محمداشرف غنی و عبدالله عبدالله که در بیست‌وهشتم ثور امضا شد، ایجاد شده است. اعضا و هیأت رهبری این شورا باید در ظرف چند روز

اطلاعات روز: محمدحنیف اتمر، وزیر امور خارجه‌ی پاکستان سطح بلند خشونت‌ها در افغانستان را محکوم کرده و خواستار کاهش فوری خشونت و تأمین آتش‌بس در این کشور شده است.

اقای قریشی این اظهارات را در دیدار با محمدحنیف اتمر، وزیر امور خارجه‌ی افغانستان در حاشیه نشست شورای وزیران خارجه همکاری‌های اسلامی به شهر نیامی، پایتخت نایجریا خاند تهذیب، معاون سخنگوی وزارت خارجه می‌گوید که این نشست دوروزه تحت عنوان «اتحاد علیه تروریزم برای صلح و انکشاف» برگزار می‌شود.

به گفته تهذیب، در این نشست قرار است وزیران خارجه و هیأت‌های بلندتیره‌ی کشورهای عضو سازمان همکاری‌های اسلامی شرکت کنند. سازمان همکاری‌های اسلامی ۵۷ عضو دارد. او می‌گوید که هیأت افغانستان در این نشست از کشورهای اسلامی خواست که ضمن ارسال دانسنن جنگ افغانستان، از صلح و نظامی حمایت کنند که در آن حفظ دست‌آورد‌های چند سال گذشته بشمول حقوق مدنی شهروندان و نظام جمهوریت تضمین شود و همچنان رای مردم تعیین‌کننده‌ی سرنوشت سیاسی‌شان باشد.

معاون سخنگوی وزارت خارجه می‌افزاید که آقای اتمر قرار است در حاشیه‌ی این نشست با شماری از وزیران خارجه کشورهای عضو سازمان همکاری اسلامی در مورد جلب حمایت‌شان است. کمیته‌های کاری و راه کشور به اقدامات‌شان سرعت بدهند. عمران خان، نخست‌وزیر پاکستان در ۲۹ عقرب در یک سفر رسمی یک روزه به کابل آمد. عمران خان پس از دیدار با رییس‌جمهور اشرف غنی، او در یک نشست دیگری، مشترک ظاهر شد.

هیأت‌های مذاکره‌کننده‌ی جمهوری اسلامی افغانستان و گروه طالبان از بیش از دو ماه به این طرف در شهر دوحه، پایتخت قطر در حال چانه‌زنی و مذاکره هستند.

برخی منابع از درون دو هیأت اخیرا از پیشرفت‌ها در حل موارد اختلافی طرزالمحل مذاکرات سخن گفته‌اند.

ناجیه انوری، سخنگوی وزارت دولت در امور صلح نیز به تازگی در توییت نوشته است: «هیأت مذاکره‌کننده‌ی جمهوری اسلامی افغانستان در دوحه، برای پیشبرد مذاکرات از هیچ سعی دریغ نکرده و روی موارد اختلافی به‌صورت دوام‌دار با جانب مقابل اطمابان را بحث بوده است. تا اندازه‌ای پیشرفت صورت گرفته و برای حل کامل کار جریان دارد که بعد نهایی شدن و توافق جمعی بین هیأت ما و جانب مقابل، رسماً اعلام خواهد شد.»

انفجارهای مرگبار در بامیان؛ اعتراض خواستار برکناری مسئولانی شدند که غفلت کرده‌اند

اعلان این رویدادها را به‌زودترین فرصت شناسایی و بازداشت کنند. ستاد دادخواهی مردمی در این اعلامیه، انفجارهای چهارم قوس در بامیان خواسته است مسئولانی را که در پیش‌گیری از این رویدادها غفلت کرده‌اند، از وظیفه برکنار و به پنجه‌ی قانون بسپارد.

در نخستین اعلامیه‌ی این ستاد که دیروز (جمعه، ۱ قوس) منتشر شده، آمده است که در انفجارهای چهارم قوس در مرکز بامیان غیرنظامیان هدف قرار گرفته و جانیت جنگی محسوب می‌شود. در این اعلامیه از اداره‌ی محلی بامیان و به‌زودترین فرصت توضیحات قناعت‌بخش

www.etilaatroz.com

موج دوم کرونا؛ هشدار از سه ماه سخت پیش رو

آمادگی‌ها و نگرانی‌ها چیست؟

لیاقت لایق

گزارشگر

با رسیدن فصل سرما مسئولان وزارت صحت عامه و کارشناسان امراض ویروسی از شیوع نسبتا شدید ویروس کرونا هشدار می‌دهند. وزارت صحت عامه رسما اعلام کرده است که موج دوم شیوع ویروس کرونا در افغانستان توافقی غنی با امضای فرمانی، ۲۶ نفر را به‌عنوان اعضا و هیأت رهبری شورای عالی مصاححه ملی معرفی کرد، اما این فرمان غنی با مخالف عبدالله مواجحه شد. عبدالله گفته بود که ایجاد شورای عالی مصاححه ملی از صلاحیت‌های او است و به صدور فرمان نیاز نیست.

دو روز پیش، صدیق صدیقی، سخنگوی ریاست‌جمهوری نیز در توافقی سیاسی میان محمداشرف غنی و

عبدالله عبدالله که در بیست‌وهشتم ثور امضا شد، ایجاد شده است. اعضا و هیأت رهبری این شورا باید در ظرف چند روز مشماری از کارشناسان صحنی از نبودن تدابیر مراقبتی و تشخیصی کافی ایراز نگرانی می‌کنند. مسئولان وزارت صحت عامه نیز با ایراز نگرانی می‌بیزندن که ممکن است در عدم رعایت شرایط بهداشتی و عدم حفظ فاصله‌گیری شیوع ویروس کرونا در فصل سرما فزاتر از ظرفیت موجود صحنی شدت بگیرد و شاید این وزارت تفرقات به آن رسیدگی کند. گروچند این وزارت اعلام کرده است که ظرفیت صحنی برای مقابله با کرونا در موج دوم آمادگی می‌گیرند.

شماری از کارشناسان صحنی از نبودن تدابیر مراقبتی و تشخیصی کافی ایراز نگرانی می‌کنند. مسئولان وزارت

صحت عامه نیز با ایراز نگرانی می‌بیزندن که ممکن است در عدم رعایت شرایط بهداشتی و عدم حفظ فاصله‌گیری شیوع ویروس کرونا در فصل سرما فزاتر از ظرفیت موجود صحنی شدت بگیرد و شاید این وزارت تفرقات به آن رسیدگی کند. گروچند این وزارت اعلام کرده است که ظرفیت صحنی برای مقابله با کرونا در موج دوم آمادگی می‌گیرند.

عبدالله عبدالله، رییس شورای عالی مصاححه ملی از خواست رییسان اتحادیه اروپا استقبال کرده است. او در توییت نوشته است که اعضای رهبری و مجمع عمومی این شورا به‌خاطر تقویت روند صلح به سرعت نهایی خواهند شد.

شماره‌ی این شورا باید در ظرف چند روز مشماری از کارشناسان صحنی از نبودن تدابیر مراقبتی و تشخیصی کافی ایراز نگرانی می‌کنند. مسئولان وزارت صحت عامه نیز با ایراز نگرانی می‌بیزندن که ممکن است در عدم رعایت شرایط بهداشتی و عدم حفظ فاصله‌گیری شیوع ویروس کرونا در فصل سرما فزاتر از ظرفیت موجود صحنی شدت بگیرد و شاید این وزارت تفرقات به آن رسیدگی کند. گروچند این وزارت اعلام کرده است که ظرفیت صحنی برای مقابله با کرونا در موج دوم آمادگی می‌گیرند.

شماری از کارشناسان صحنی از نبودن تدابیر مراقبتی و تشخیصی کافی ایراز نگرانی می‌کنند. مسئولان وزارت صحت عامه نیز با ایراز نگرانی می‌بیزندن که ممکن است در عدم رعایت شرایط بهداشتی و عدم حفظ فاصله‌گیری شیوع ویروس کرونا در فصل سرما فزاتر از ظرفیت موجود صحنی شدت بگیرد و شاید این وزارت تفرقات به آن رسیدگی کند. گروچند این وزارت اعلام کرده است که ظرفیت صحنی برای مقابله با کرونا در موج دوم آمادگی می‌گیرند.

عبدالله عبدالله، رییس شورای عالی مصاححه ملی از خواست رییسان اتحادیه اروپا استقبال کرده است. او در توییت نوشته است: «هیأت مذاکره‌کننده‌ی جمهوری اسلامی افغانستان در دوحه، برای پیشبرد مذاکرات از هیچ سعی دریغ نکرده و روی موارد اختلافی به‌صورت دوام‌دار با جانب مقابل اطمابان را بحث بوده است. تا اندازه‌ای پیشرفت صورت گرفته و برای حل کامل کار جریان دارد که بعد نهایی شدن و توافق جمعی بین هیأت ما و جانب مقابل، رسماً اعلام خواهد شد.»

انفجارهای مرگبار در بامیان؛ اعتراض خواستار برکناری مسئولانی شدند که غفلت کرده‌اند

اعلان این رویدادها را به‌زودترین فرصت شناسایی و بازداشت کنند. ستاد دادخواهی مردمی در این اعلامیه، انفجارهای چهارم قوس در بامیان خواسته است مسئولانی را که در پیش‌گیری از این رویدادها غفلت کرده‌اند، از وظیفه برکنار و به پنجه‌ی قانون بسپارد.

در نخستین اعلامیه‌ی این ستاد که دیروز (جمعه، ۱ قوس) منتشر شده، آمده است که در انفجارهای چهارم قوس در مرکز بامیان غیرنظامیان هدف قرار گرفته و جانیت جنگی محسوب می‌شود. در این اعلامیه از اداره‌ی محلی بامیان و به‌زودترین فرصت توضیحات قناعت‌بخش

اعلان این رویدادها را به‌زودترین فرصت شناسایی و بازداشت کنند. ستاد دادخواهی مردمی در این اعلامیه، انفجارهای چهارم قوس در بامیان خواسته است مسئولانی را که در پیش‌گیری از این رویدادها غفلت کرده‌اند، از وظیفه برکنار و به پنجه‌ی قانون بسپارد.

در نخستین اعلامیه‌ی این ستاد که دیروز (جمعه، ۱ قوس) منتشر شده، آمده است که در انفجارهای چهارم قوس در مرکز بامیان غیرنظامیان هدف قرار گرفته و جانیت جنگی محسوب می‌شود. در این اعلامیه از اداره‌ی محلی بامیان و به‌زودترین فرصت توضیحات قناعت‌بخش

اطلاعات روز — شماره ۲۰۳۴ | اطلاعات روز — 44

کابل‌نان

این‌جا کابل جان است

مردی با جیب‌های بسیار در دنیای تاریک

مهراب شروش

سر تقاطع چهارراه «پل سرخ» یک مرد کارت تلفن می‌فروشد. هفت سال است که همین کار را می‌کند. اسمش مهدی است. معروف به «کاکا مهدی». برای کاکا مهدی هوا همیشه تاریک است؛ سیاه و تاریک. او ناپینا است. چشماش را ۳۴ سال پیش در جنگ از دست داده است؛ زمانی که فقط دوازده ساله بوده است. در آن زمان در روستای «سیاه‌خاک» ولایت میدان‌وردک زندگی می‌کرده است. یک روز طیاره‌ای مربوط به دولت «بیرک کارمل» بر عرض آسمان روستا پیدا می‌شود و مانند کرسی که مدفوعش را از هوا رها کند، چند بدم بر سر مردم رها می‌کند. بمب‌ها به زمین می‌رسند و قارچ انفجار به هوا می‌رود. خاک و خاکستر می‌باشد روی صورت کودکی که مات و مبهم به پرواز یک فوج کیبوتر سفید بر فراز روستا نگاه می‌کند. از کاکا مهدی پرسیدم؛ آخرین چیزی که دیدی چه بود؟ جوابش مثل یک بیت شعر غمگین و مثل یک تابلوی نقاشی زیبا بود؛ پرواز سراسیمه‌ی کیبوتران سفید از بام خانه‌ی همسایه آخرین چیزی است که مهدی در این دنیا دیده است. از آن پس مهمی رنگ‌ها برای او یکنرنگ می‌شود؛ سیاه و تاریک.

مهدی فرزند اول خانواده‌اش است؛ خانواده‌ی پرجمعیتی که جز پدر نانی‌آوری دیگری ندارد. چند سال بعد پدرش از دنیا می‌رود و زمین به جرّش خود ادامه می‌دهد. روزها، هفته‌ها و ماه‌ها می‌گذرد. آفتاب به زور غروب دوباره طلوع می‌کند. بادها می‌روزد، فرغاها و باران‌ها می‌بارد. زمستان به بهار می‌رسد و تابستان به پاییز می‌انجامد. سال‌ها می‌گذرد، این‌که برای مهدی چگونه می‌گذرد کسی خبر ندارد، ولی مهدی در فقر و فلاکت جوان می‌شود و ازدواج می‌کند. این‌که چگونه ازدواج می‌کند، نیز دانسان دراز و زیبایی دارد که در این ستون نمی‌گنجد. خلاصه این‌که او صاحب چند فرزند می‌شود و او باید برای فرزندانش نان پیدا کند، اما با چشمان نابینایش چگونه؟

وقتی فردریش نیچه گفته بود: «کسی که چرابی زندگی را یافته باشد در هر چگونگی‌ای خواهد ساخت»، احتمالا منظرشور کسانی مثل کاکا مهدی بوده است. کاکا مهدی مدتی زیادی روزها و شب‌ها در عالم تنگ‌دستی به تمام کارهای که یک مرد نابینا می‌تواند، انجام بدهد، فکر می‌کند. هر بار که فکر گدایی به کلاهش می‌زند، عزت نفسش از درون بر او تهب می‌زند و او برای خودش آرزوی مرگ می‌کند. انتخاب‌هایش بسیار محدود است، ولی مسدود نیست. او برای هم‌بیرون آمدن از اتاق تنگ محدودیت بجای فکر کردن به دیوارها، دروازه را جسنجوجو می‌کند. سرانجام «گردبت‌کارت فروشی» را انتخاب می‌کند.

کارت‌فروشی نیز برای او کار آسانی نیست. در افغانستان پنج شرکت مخبراتی فعالیت می‌کند. هر شرکت روی‌هم‌رفته پنج قیمت گردبت‌کارت به بازار عرضه می‌کند که می‌شود ۲۵ نف عادت کارت. از سوی دیگر پول‌های که در بازار افغانستان می‌چلد، از یک افغانی تا یک هزار افغانی، ۹ رقم می‌شود. گاهی این پول‌ها از نظر اندازه چنان به هم نزدیک است که تشخیص ۵۰۰ رپویی از ۱۰۰ رپویی و پنج‌صدی از هزاری برای فرد نابینا کار دشواری است.

مهدی به تمام این چیزها فکر می‌کند و پیش خیاط می‌رود. شرت مخبراتی فعالیت می‌کند. هر شرکت روی‌هم‌رفته پنج قیمت گردبت‌کارت به بازار عرضه می‌کند که می‌شود ۲۵ نف عادت کارت. از سوی دیگر پول‌های که در بازار افغانستان می‌چلد، از یک افغانی تا یک هزار افغانی، ۹ رقم می‌شود. گاهی این پول‌ها از نظر اندازه چنان به هم نزدیک است که تشخیص ۵۰۰ رپویی از ۱۰۰ رپویی و پنج‌صدی از هزاری برای فرد نابینا کار دشواری است.

کارشناسان امراض ویروسی می‌گویند، در حالی که موج دوم ویروس کرونا شدید تر از موج اول در حال اوج گیری است اما تدابیر به همان نسبت افزایش نیافته وجود ندارد. مسئولان وزارت صحت عامه در پاسخ می‌گویند که برای کنترل شیوع کرونا همکاری مردم در رعایت توصیه‌ها شرط است. در صورت اعمال توصیه‌ها فعالیت‌های روزانه ظرفیت حدود دو هزار آدمی را دارد. شماری از لابراتوارهای شناخته‌های بهداشتی و رفتار مراقبتی میان شهروندان ضعیف است، از یک طرف در فصل سرما آلودگی هوا و امراض ویروسی دیگر نیز افزایش می‌یابد، از این‌رو ممکن است دو باره به بحران» مواجه شویم.

مسئولان وزارت صحت عامه تأکید می‌کنند که شهروندان مسئولان وزارت صحت می‌گویند ظرفیت آزمایش را بیشتر از این بالا خواهند برد. سخنگوی این وزارت گفت که ۹ لابراتوار دیگر نیز در بخش دولتی اضافه و میزان ظرفیت آزمایش روزانه به هشت‌هزار افزایش می‌رسد. همچنان تعداد بسترها و شناخته‌های مراقبتی در مراکز شهرها و ولسوالی‌ها افزایش یافته است.

سخنگوی وزارت صحت عامه می‌گوید که در مجموع ۸۵ شناخته‌دارد که سطح ولسوالی‌ها با ظرفیت ۱۵ تا ۱۵۰ بستر آامدگی دارد که می‌تواند دارای اعلام کرونا را مراقبت کند. به تمام این شناخته‌ها دستگانه‌ها تولید اکتیجن کوچک یک‌نفری نیز فرستاده شده است. براساس گفته‌های سخنگوی وزارت صحت عامه اکنون این وزارت ظرفیت کافی دارد اما اگر شهروندان توصیه‌ها را مراعات نکنند ممکن است در اوج سرما میزان مبتلانی و ۸۵ درصد موارد مثبت و موارد مرگ آن را کاهش دهد.

کارشناسان امراض ویروسی می‌گویند، در حالی که موج دوم ویروس کرونا شدید تر از موج اول در حال اوج گیری است اما تدابیر به همان نسبت افزایش نیافته وجود ندارد. مسئولان وزارت صحت عامه در پاسخ می‌گویند که برای کنترل شیوع کرونا همکاری مردم در رعایت توصیه‌ها شرط است. در صورت اعمال توصیه‌ها فعالیت‌های روزانه ظرفیت حدود دو هزار آدمی را دارد. شماری از لابراتوارهای شناخته‌های بهداشتی و رفتار مراقبتی میان شهروندان ضعیف است، از یک طرف در فصل سرما آلودگی هوا و امراض ویروسی دیگر نیز افزایش می‌یابد، از این‌رو ممکن است دو باره به بحران» مواجه شویم.

مسؤلان وزارت صحت عامه تأکید می‌کنند که شهروندان مسئولان وزارت صحت می‌گویند ظرفیت آزمایش را بیشتر از این بالا خواهند برد. سخنگوی این وزارت گفت که ۹ لابراتوار دیگر نیز در بخش دولتی اضافه و میزان ظرفیت آزمایش روزانه به هشت‌هزار افزایش می‌رسد. همچنان تعداد بسترها و شناخته‌های مراقبتی در مراکز شهرها و ولسوالی‌ها افزایش یافته است.

سخنگوی وزارت صحت عامه می‌گوید که در مجموع ۸۵ شناخته‌دارد که سطح ولسوالی‌ها با ظرفیت ۱۵ تا ۱۵۰ بستر آامدگی دارد که می‌تواند دارای اعلام کرونا را مراقبت کند. به تمام این شناخته‌ها دستگانه‌ها تولید اکتیجن کوچک یک‌نفری نیز فرستاده شده است. براساس گفته‌های سخنگوی وزارت صحت عامه اکنون این وزارت ظرفیت کافی دارد اما اگر شهروندان توصیه‌ها را مراعات نکنند ممکن است در اوج سرما میزان مبتلانی و ۸۵ درصد موارد مثبت و موارد مرگ آن را کاهش دهد.

وقتی فردریش نیچه گفته بود: «کسی که چرابی زندگی را یافته باشد در هر چگونگی‌ای خواهد ساخت»، احتمالا منظرشور کسانی مثل کاکا مهدی بوده است. کاکا مهدی مدتی زیادی روزها و شب‌ها در عالم تنگ‌دستی به تمام کارهای که یک مرد نابینا می‌تواند، انجام بدهد، فکر می‌کند. هر بار که فکر گدایی به کلاهش می‌زند، عزت نفسش از درون بر او تهب می‌زند و او برای خودش آرزوی مرگ می‌کند. انتخاب‌هایش بسیار محدود است، ولی مسدود نیست. او برای هم‌بیرون آمدن از اتاق تنگ محدودیت بجای فکر کردن به دیوارها، دروازه را جسنجوجو می‌کند. سرانجام «گردبت‌کارت فروشی» را انتخاب می‌کند.

www.etilaatroz.com

وزیر خارجه‌ی امریکا:

ایالات متحده آمریکا اعلام کرده است که هیچ سربازی را در جایی نخواهد حفظ کند که به نفع امریکا نباشد.

ایالات متحده آمریکا اعلام کرده است که هیچ سربازی را در جایی نخواهد حفظ کند که به نفع امریکا نباشد.

ایالات متحده آمریکا اعلام کرده است که هیچ سربازی را در جایی نخواهد حفظ کند که به نفع امریکا نباشد.

ایالات متحده آمریکا اعلام کرده است که هیچ سربازی را در جایی نخواهد حفظ کند که به نفع امریکا نباشد.

ایالات متحده آمریکا اعلام کرده است که هیچ سربازی را در جایی نخواهد حفظ کند که به نفع امریکا نباشد.

ایالات متحده آمریکا اعلام کرده است که هیچ سربازی را در جایی نخواهد حفظ کند که به نفع امریکا نباشد.

ایالات متحده آمریکا اعلام کرده است که هیچ سربازی را در جایی نخواهد حفظ کند که به نفع امریکا نباشد.

ایالات متحده آمریکا اعلام کرده است که هیچ سربازی را در جایی نخواهد حفظ کند که به نفع امریکا نباشد.

ایالات متحده آمریکا اعلام کرده است که هیچ سربازی را در جایی نخواهد حفظ کند که به نفع امریکا نباشد.

ایالات متحده آمریکا اعلام کرده است که هیچ سربازی را در جایی نخواهد حفظ کند که به نفع امریکا نباشد.

ایالات متحده آمریکا اعلام کرده است که هیچ سربازی را در جایی نخواهد حفظ کند که به نفع امریکا نباشد.

ایالات متحده آمریکا اعلام کرده است که هیچ سربازی را در جایی نخواهد حفظ کند که به نفع امریکا نباشد.

ایالات متحده آمریکا اعلام کرده است که هیچ سربازی را در جایی نخواهد حفظ کند که به نفع امریکا نباشد.

ایالات متحده آمریکا اعلام کرده است که هیچ سربازی را در جایی نخواهد حفظ کند که به نفع امریکا نباشد.

ایالات متحده آمریکا اعلام کرده است که هیچ سربازی را در جایی نخواهد حفظ کند که به نفع امریکا نباشد.

ایالات متحده آمریکا اعلام کرده است که هیچ سربازی را در جایی نخواهد حفظ کند که به نفع امریکا نباشد.

ایالات متحده آمریکا اعلام کرده است که هیچ سربازی را در جایی نخواهد حفظ کند که به نفع امریکا نباشد.

ایالات متحده آمریکا اعلام کرده است که هیچ سربازی را در جایی نخواهد حفظ کند که به نفع امریکا نباشد.

ایالات متحده آمریکا اعلام کرده است که هیچ سربازی را در جایی نخواهد حفظ کند که به نفع امریکا نباشد.

ایالات متحده آمریکا اعلام کرده است که هیچ سربازی را در جایی نخواهد حفظ کند که به نفع امریکا نباشد.

ایالات متحده آمریکا اعلام کرده است که هیچ سربازی را در جایی نخواهد حفظ کند که به نفع امریکا نباشد.

ایالات متحده آمریکا اعلام کرده است که هیچ سربازی را در جایی نخواهد حفظ کند که به نفع امریکا نباشد.

ایالات متحده آمریکا اعلام کرده است که هیچ سربازی را در جایی نخواهد حفظ کند که به نفع امریکا نباشد.

ایالات متحده آمریکا اعلام کرده است که هیچ سربازی را در جایی نخواهد حفظ کند که به نفع امریکا نباشد.

ایالات متحده آمریکا اعلام کرده است که هیچ سربازی را در جایی نخواهد حفظ کند که به نفع امریکا نباشد.

ایالات متحده آمریکا اعلام کرده است که هیچ سربازی را در جایی نخواهد حفظ کند که به نفع امریکا نباشد.

ایالات متحده آمریکا اعلام کرده است که هیچ سربازی را در جایی نخواهد حفظ کند که به نفع امریکا نباشد.

ایالات متحده آمریکا اعلام کرده است که هیچ سربازی را در جایی نخواهد حفظ کند که به نفع امریکا نباشد.

ایالات متحده آمریکا اعلام کرده است که هیچ سربازی را در جایی نخواهد حفظ کند که به نفع امریکا نباشد.

ایالات متحده آمریکا اعلام کرده است که هیچ سربازی را در جایی نخواهد حفظ کند که به نفع امریکا نباشد.

ایالات متحده آمریکا اعلام کرده است که هیچ سربازی را در جایی نخواهد حفظ کند که به نفع امریکا نباشد.

ایالات متحده آمریکا اعلام کرده است که هیچ سربازی را در جایی نخواهد حفظ کند که به نفع امریکا نباشد.

ایالات متحده آمریکا اعلام کرده است که هیچ سربازی را در جایی نخواهد حفظ کند که به نفع امریکا نباشد.

ایالات متحده آمریکا اعلام کرده است که هیچ سربازی را در جایی نخواهد حفظ کند که به نفع امریکا نباشد.

ایالات متحده آمریکا اعلام کرده است که هیچ سربازی را در جایی نخواهد حفظ کند که به نفع امریکا نباشد.

ایالات متحده آمریکا اعلام کرده است که هیچ سربازی را در جایی نخواهد حفظ کند که به نفع امریکا نباشد.

ایالات متحده آمریکا اعلام کرده است که هیچ سربازی را در جایی نخواهد حفظ کند که به نفع امریکا نباشد.

ایالات متحده آمریکا اعلام کرده است که هیچ سربازی را در جایی نخواهد حفظ کند که به نفع امریکا نباشد.

ایالات متحده آمریکا اعلام کرده است که هیچ سربازی را در جایی نخواهد حفظ کند که به نفع امریکا نباشد.

ایالات متحده آمریکا اعلام کرده است که هیچ سربازی را در جایی نخواهد حفظ کند که به نفع امریکا نباشد.

ایالات متحده آمریکا اعلام کرده است که هیچ سربازی را در جایی نخواهد حفظ کند که به نفع امریکا نباشد.

ایالات متحده آمریکا اعلام کرده است که هیچ سربازی را در جایی نخواهد حفظ کند که به نفع امریکا نباشد.

ایالات متحده آمریکا اعلام کرده است که هیچ سربازی را در جایی نخواهد حفظ کند که به نفع امریکا نباشد.

ایالات متحده آمریکا اعلام کرده است که هیچ سربازی را در جایی نخواهد حفظ کند که به نفع امریکا نباشد.

ایالات متحده آمریکا اعلام کرده است که هیچ سربازی را در جایی نخواهد حفظ کند که به نفع امریکا نباشد.

ایالات متحده آمریکا اعلام کرده است که هیچ سربازی را در جایی نخواهد حفظ کند که به نفع امریکا نباشد.

ایالات متحده آمریکا اعلام کرده است که هیچ سربازی را در جایی نخواهد حفظ کند که به نفع امریکا نباشد.

ایالات متحده آمریکا اعلام کرده است که هیچ سربازی را در جایی نخواهد حفظ کند که به نفع امریکا نباشد.

ایالات متحده آمریکا اعلام کرده است که هیچ سربازی را در جایی نخواهد حفظ کند که به نفع امریکا نباشد.

ایالات متحده آمریکا اعلام کرده است که هیچ سربازی را در جایی نخواهد حفظ کند که به نفع امریکا نباشد.

ایالات متحده آمریکا اعلام کرده است که هیچ سربازی را در جایی نخواهد حفظ کند که به نفع امریکا نباشد.

ایالات متحده آمریکا اعلام کرده است که هیچ سربازی را در جایی نخواهد حفظ کند که به نفع امریکا نباشد.

ایالات متحده آمریکا اعلام کرده است که هیچ سربازی را در جایی نخواهد حفظ کند که به نفع امریکا نباشد.

ایالات متحده آمریکا اعلام کرده است که هیچ سربازی را در جایی نخواهد حفظ کند که به نفع امریکا نباشد.

ایالات متحده آمریکا اعلام کرده است که هیچ سربازی را در جایی نخواهد حفظ کند که به نفع امریکا نباشد.

ایالات متحده آمریکا اعلام کرده است که هیچ سربازی را در جایی نخواهد حفظ کند که به نفع امریکا نباشد.

ایالات متحده آمریکا اعلام کرده است که هیچ سربازی را در جایی نخواهد حفظ کند که به نفع امریکا نباشد.

ایالات متحده آمریکا اعلام کرده است که هیچ سربازی را در جایی نخواهد حفظ کند که به نفع امریکا نباشد.

ایالات متحده آمریکا اعلام کرده است که هیچ سربازی را در جایی نخواهد حفظ کند که به نفع امریکا نباشد.

ایالات متحده آمریکا اعلام کرده است که هیچ سربازی را در جایی نخواهد حفظ کند که به نفع امریکا نباشد.

ایالات متحده آمریکا اعلام کرده است که هیچ سربازی را در جایی نخواهد حفظ کند که به نفع امریکا نباشد.

ایالات متحده آمریکا اعلام کرده است که هیچ سربازی را در جایی نخواهد حفظ کند که به نفع امر

گزارش

نگرانی، قرض باری و ناامیدی

چگونه شیوع کرونا کسب‌وکار شش خانم متشبث را متضرر کرد؟

ابودر ملکزاد و عبدالواحد حیدری

وقتی با زهرا عارفان مصاحبه می‌کردم، خستگی و یأس تمام با آرزوی بزرگ را در لابه‌لای صحبت‌هایش مشاهده کردم. خستگی که پنج سال پیش وقتی کودکستان را با چهار هزار افغانی شروع می‌کرد، در وی نبوده است اما حالا که حدود دو میلیون افغانی قرضدار شده، احساس خستگی می‌کند و در میان امید و ناامیدی برای رسیدن به رویایش تلاش می‌کند.

پنج سال پیش زمانی که زهرا تازه لیسانس خود را در دانشگاه کاتب آغاز کرده بود، تصمیم می‌گیرد که برایش کاری دست و پا کند. گرفتاری‌های درسی از یک سو و نگره‌پاری از دروندنش از سوی دیگر نمی‌گذار که زهرا به کاری مشغول شود. در نهایت کودکستان تنها گزینهٔ مناسب برای زهرا می‌ماند تا هم درآمدی داشته باشد و هم از دو فرزندش مراقبت بتوانند. «یدم کم یا دو کودک کار کم نمی‌آید و درس هم پیش برده نمی‌شود.» او می‌گوید که مبلغ دو هزار افغانی به راهنمایی معاملات داده بود و کارش بیشتر از او است و با دو هزار افغانی دیگر آن خانه را پاک‌کاری کرده و کودکستان را با همان چهار هزار افغانی شروع می‌کند.

زهرا همین یک سال پیش که کودکستان را اداره می‌کرد، تصمیم می‌گیرد که گام بزرگ‌تری بردارد اما برای برداشتن گام بزرگ‌تر به پول و امکانات بیشتری نیاز بود. می‌خواهد یک رستوران سنتی را دست و پا کند. در کنار مقدار پولی که در چهار سال از کار کودکستان ذخیره کرده بود،

طلاها و موثرش را می‌فروشد. قرض می‌کند و در نهایت خانه‌ای را در کarte چهار شهر کلبل ماهانه اجاره دار کلزایه می‌کند تا رستوران سنتی دربار شهنامه را تأسیس کند. «قدم بلند می‌براشتم برای آینده کوچک‌کام.» تصمیم می‌گیرد که در این گام بزرگ‌تر گرفتاری نداشته باشد و به همین دلیل نام رستوران را از بودای موثث اقتباس می‌کند. از بازنده کارمند، فقط سه نفرشان مرد بودند؛ دو محقق و یک آشپز. بقیه دوازده کارمند دیگر را انتخاب تشکیل می‌داده است: «چون آشپزی خود هم خوب است و فکر کردم که می‌تواند یک جای خالی‌ها را پر کند. پیشرفت آن‌ها خصوصا در بخش رستوران، هم یک منبع عایداتی بود و هم چند خانم دیگر صاحب کار می‌شدند.»

یافتن کارمند خانم که بتواند تا نواقث شب در رستوران کار کند، برای زهرا کار آسانی نبوده است. سرانجام موفق می‌شود که خانواده‌های کارمندان خود را از جای و مکان اطمینان می‌دهد.

زهرا به نای دارد که کار روی رستوران را در ششم سرطان سال گذشته آغاز کرده است.

او تلاش کرده که یک رستوران به تمام معنی سنتی ایجاد کند؛ از سقف‌های گمبریزی‌مانند تا دیوارهای کاشی‌گلی و غرفه‌ی مخصوص صنایع خانم‌ها، از گلیلم‌های وطنی و نور الکنی تا غذاهای کلوخی و تندرو و غذاهای در وسط حیات رستوران که خانمی در آن نان تازه می‌پزد. تندیس‌های شهنامه و صمصلا به بلندای حدود سه متر در گوشه‌ی دیگر حیات رستوران کار خوش کرده‌اند که گاهی نظاره‌گر نوای دمیوره‌ی سید داود یگلولگی می‌باشند. «مشرتیان این رستوران را بامیان نامگذاری کرده بوده و هر وقت خسته می‌شدی می‌گفت برویم بامیان.» نزدیک به یک سال زحمت می‌کشد تا رستوران یک‌مک هم برای پذیرایی مهمانان آماده شود. به گفته‌ی خودش، حدود چهار میلیون افغانی در این مدت روی رستوران سرمایه‌گذاری کرده است که بیش از نصف آن را با قرض کرده است. «حدود ۳ لک افغانی فقط گلیلم وطنی خریداری کردیم.»

عظای با یک کشت زعفران رسمی رستوران، شیوع کرونا ویروس در کلبل، لگد محکمی به پایهی لرزان و نوپای کسب‌وکار زهرا می‌زند و او را

غذای بی‌برکت

از آرزوهایش فرسخ‌ها دور می‌سازد. «کرایه را به بازار بین‌المللی صادر می‌کنند

مکانیزم خریداری را طوری طراحی کرده عیب نداره ما فعال می‌کنیم و کم کم کمودی‌ها را پوره می‌سازیم. صاحب‌خانه را راضی ساختم که کرایه را با تاخیر پرداخت کنیم. با شیوع کرونا نه‌تنها کمودی‌ها را پوره نتوانستیم، بلکه قرضدار هم شدیم.»

از یک‌سال فقط کرایه چهار ماه را پرداخت توانسته و به‌دلیل شیوع کرونا و نبود درآمد از پرداخت کرایه ماه‌های دیگر عاجز مانده است. صاحب‌خانه بعد از ماهه مدارا حالا اما درب رستوران سنتی دربار شهنامه را بسته است. محصول را مختل می‌سازد. چندین قراردادی که با تاجران خارجی از جمله چین و امارات متحده عربی بسته بوده است، مسدود می‌شود

در کنار زهرا، پانزده کارمندش هم بی‌کار شدند و هزارگانهی به زهرا تهماس می‌گوید تا بلکه رستوران باز شده باشد اما پاسخ منفی است. او که حدود دو میلیون افغانی قرضدار شده، باهم تلاش دارد قرضه بگیرد و گام‌بزرگش را تکمیل کند اما از شور شوق یک سال پیش خوری نیست. «صبر کنید تا جوابان قدرت را به دست

ببروس کرونا هر کیلو زعفران را به ۷۵ تا ۸۰ هزار افغانی می‌فروخته است اما با شیوع ویروس کرونا مجبور می‌شود که هر کیلو طلای سرخ از کم از ۲۵ هزار افغانی و پانسی‌تر از آن «به نرخ آهن» بفروشد. با ضرر شرکت زان زعفران‌کار هرات، حدود ۱۰۰ دهقان زن هم ضرر کرده است.

بروس کرونا هر کیلو زعفران را به ۷۵ تا ۸۰ خانم عطایی که فقط صنف دوازدهم مکتب درس خوانده است، با کشت و پرورسی طلای سرخ برای صدها خانم دیگر هم زمینه کار را مهیا ساخته بود. چهار خانم و یک آقا کارمند دهقانان ولسوالی غوریان هرات زعفران را به شکل قاجافی از ایران به ولسوالی‌شان آوردند. در آن روزگار کشت کوکنار،تریاک و پرچاصل ترین محصول دهقانان به شمار می‌رفت و دهقانان در سراسر افغانستان به‌دلیل بود هنگفتی که در این کشت نهفته بود، کوکنار می‌کارید.

بوته‌های طلای سرخ در ولسوالی غوریان هرات روز به روز تکثیر می‌شد و در وقت کم از ولسوالی غوریان به ولسوالی پشتون زرعون فرستاده می‌کردند. حالا از درآمد برای خانم‌های بیکار بسیار مفید بود.» چهار میلیون افغانی قرض و ناوان کار کرده و از عطایی را از مسیرش باز نموده است. عزم را جزم کرده است. «حالی‌که نتوانسته بخش زرزعون در زعفران سال پار را بفروشد، صدها هکتار می‌کارد و از آن حاصل می‌گرفت. شقیفه عطایی تنها و اولین خانمی بود که جور به جور مردان روستا آستین بالا زده و پیازچه‌های طلای سرخ را در زمین می‌کارید.

بعد چند سال که شقیفه در کشت، چین و محصولات خودشان را از طریق همین اتحادیه به فروش می‌رساند. در سال ۱۳۸۶ بار دیگر آستین بالا می‌زند. این بار انجمن زنان زعفران‌کار پشتون زرزعون را فقط با پنج خانم دیگر تأسیس می‌کند. یک موسسه مقدار پياز زعفران به این انجمن تازه تأسیس کمک می‌کند. او باور دارد که زنان مهارت خاصی در کاشت و پرورسی طلای سرخ دارد. «درحالی که یک مرد قادر به پرورسی یک کیلو در روز است اما یک خانم تا پنج کیلو هم پرورسی می‌تواند.»

دیگر خانم‌های روستای «رودان» و روستاهای اطراف کار آنها را زیر نظر دارند و با هر قدم پیشرفت انجمن زنان زعفران‌کار، اعضای آن هم روز به روز افزایش می‌یابد. این انجمن شش نفره، حالا بیش از ۴۵۰ عضو دارد.

بعدها که یک کشت زعفران گسترش می‌یابد، خانم عطایی با کشت دیگر شرکتی را تحت عنوان «زنان زعفران‌کار پشتون زرزعون» تأسیس کرده و محصولات بیش از هزار دهقان ولسوالی‌های

www.etalaaotz.com

به کشورهای دیگر چون امارات متحده عربی و ترکیه سفر می‌کنند تا برای محصول‌شان بازار پیدا نمایند. «کشت زعفران کشت پاک، حال و مهمتر از همه جایگزین کشت کوکنار است. هرکسی را که می‌بینم تشویق می‌کنم.»

در پیشرفت کشور داریم و ما کان را گسترش می‌دهیم.»

اما در سال روان نه‌تنها آرزوهایش جامه عمل نپوشید، بل‌که ویروس کرونا به او امان نداد که حتا روی خط شروع کارش حرکت کند.

او می‌گوید: «برای شرکت زحمت کشیدم می‌خواستم سرپا ایستاد کنم، اما نتوانستم که پیشرفت کنیم. ما نپا بودیم کرونا به زمین زد.» نفس‌گل زمانی که هباهو و شایعات گسترش کرونا در ایران وجود داشت، ۱۵ خروار مواد اسمال آرزوی بزرگی در سر داشت، آرزوی رونق خریداری کرد، اما شیوع کرونا در هرات و وضع محدودیت بر گشت‌وگذار در این شهر او را «غافل‌گیر» کرد.

شیوع ویروس کرونا در افغانستان در پنجم حوت ۱۳۹۸ خورشیدی در هرات در غرب افغانستان و هم‌مراز با ایران، تأیید شد و شیوع سریع این محصولات غذایی شامل تولید روب، ترشی، لبنیات و… را تأسیس کند. می‌گوید هدف او از تأسیس این شرکت نشان دادن توانایی زنان و جلوگیری از واردات اجناس بی‌کیفیت کشورهای دیگر به داخل کشور بوده است.

شاک و ناامید است. وقتی همراهش صحبت می‌کردم کُن صایبش به ناامیدی آمیخته بود که کرونا با توقف تجارتش بر وی تحمیل کرده است: «در افغانستان برای مردان کار پیدا نمی‌شود و سه سال به این طرف یک شرکت مواد غذایی تأسیس کردم و برای تعدادی زمینه‌ی کار فراهم کرد.»

خانم جامی آرزو داشته که با رونق‌بخیدن تجارتش، چرخ اقتصاد خانواده‌هایی را به چرخش آورد که نان‌آورش‌شان نماند. جامی با اشاره به وضعیت خوب کارش قبل از بحران کرونا، می‌گوید که روزانه ۵۰۰ تا ۶۰۰ کیلو بار می‌شود اما در آن روزگار کشت بیدل به شمار می‌آید. «زنان برای کاشت بیدل به شمار نمی‌رفت چون هنوز به قدر کافی تکثیر نشده جزم کرده است. مردانی که نتوانسته بخش زرزعون در زعفران سال پار را بفروشد، صدها هکتار می‌کارد و از آن حاصل می‌گرفت. شقیفه عطایی تنها و اولین خانمی بود که جور به جور مردان روستا آستین بالا زده و پیازچه‌های طلای سرخ را در زمین می‌کارید.

بعد چند سال که شقیفه در کشت، چین و محصولات خودشان را از طریق همین اتحادیه به فروش می‌رساند. در سال ۱۳۸۶ بار دیگر آستین بالا می‌زند. این بار انجمن زنان زعفران‌کار پشتون زرزعون را فقط با پنج خانم دیگر تأسیس می‌کند. یک موسسه مقدار پياز زعفران به این انجمن تازه تأسیس کمک می‌کند. او باور دارد که زنان مهارت خاصی در کاشت و پرورسی طلای سرخ دارد. «درحالی که یک مرد قادر به پرورسی یک کیلو در روز است اما یک خانم تا پنج کیلو هم پرورسی می‌تواند.»

دیگر خانم‌های روستای «رودان» و روستاهای اطراف کار آنها را زیر نظر دارند و با هر قدم پیشرفت انجمن زنان زعفران‌کار، اعضای آن هم روز به روز افزایش می‌یابد. این انجمن شش نفره، حالا بیش از ۴۵۰ عضو دارد.

بعدها که یک کشت زعفران گسترش می‌یابد، خانم عطایی با کشت دیگر شرکتی را تحت عنوان «زنان زعفران‌کار پشتون زرزعون» تأسیس کرده و محصولات بیش از هزار دهقان ولسوالی‌های

www.etalaaotz.com

گزارش

کرونا نان ما را گرفت

پیش از شیوع ویروس کرونا که اوضاع بازار نورمال بود، خانم جامی‌الاحمدی می‌توانسته تمام مصارف‌شان به شمول معاش کارمندان، مالیات، کرایه ساختمان شرکت، کرایه ترانسپورت و آب و برق را پرداخت کند، اما اکنون اوضاع فرق کرده است؛ نه‌تنها از شرکت درآمدی ندارد، بلکه هر روز از نگاه مالی ضرر می‌کند: «با مسدودشدن بازار، فروش‌ها نیز مسدود شد. تقریبا ۸۲ درصد سرمایه دورانی ما که از پول و مبادیه دست می‌آوردیم را از دست دادیم.»

در هشت ماه گذشته، شرکت خانم جامی‌الاحمدی به‌دلیل قرض‌اندیشی محدود هشتاد هزار دالر ضرر کرده است که در حال حاضر فعالیت شرکت «بانو» در حالت تعلیق قرار دارد. «فلاحت نیز برای خریداری مواد خام سرمایه‌ای برای ما باقی نمانده است، چه دیگر برای این کارمندانش صورت‌نگرفته و فقط خود توانسته است با جمع‌آوری کمک از اقوام نزدیکش برای‌شان مواد غذایی خریداری کند.

نفس گل هرچند به‌نازگی کار شرکتش را از سر گرفته و توانسته است تنها هشت تن از کارمندانش را دوباره جذب کند، اما همچنان هم‌گیری کرونا کارشان را از دست داده‌اند. در تجارتش است که می‌پزند، اما او نمی‌تواند برای آنان کوچک‌ترین کمک را انجام دهد و بهترین و درنداک‌ترین تأثیر کرونا بر روی خانم جامی‌الاحمدی این است که نمی‌تواند تجارتش است. «از بانک هم قرض نمی‌گیریم.»

شیوع ویروس کرونا در افغانستان در پنجم حوت ۱۳۹۸ خورشیدی در هرات در غرب افغانستان و هم‌مراز با ایران، تأیید شد و شیوع سریع این محصولات غذایی شامل تولید روب، ترشی، لبنیات و… را تأسیس کند. می‌گوید هدف او از تأسیس این شرکت نشان دادن توانایی زنان و جلوگیری از واردات اجناس بی‌کیفیت کشورهای دیگر به داخل کشور بوده است.

شاک و ناامید است. وقتی همراهش صحبت می‌کردم کُن صایبش به ناامیدی آمیخته بود که کرونا با توقف تجارتش بر وی تحمیل کرده است: «در افغانستان برای مردان کار پیدا نمی‌شود و سه سال به این طرف یک شرکت مواد غذایی تأسیس کردم و برای تعدادی زمینه‌ی کار فراهم کرد.»

خانم جامی آرزو داشته که با رونق‌بخیدن تجارتش، چرخ اقتصاد خانواده‌هایی را به چرخش آورد که نان‌آورش‌شان نماند. جامی با اشاره به وضعیت خوب کارش قبل از بحران کرونا، می‌گوید که روزانه ۵۰۰ تا ۶۰۰ کیلو بار می‌شود اما در آن روزگار کشت بیدل به شمار می‌آید. «زنان برای کاشت بیدل به شمار نمی‌رفت چون هنوز به قدر کافی تکثیر نشده جزم کرده است. مردانی که نتوانسته بخش زرزعون در زعفران سال پار را بفروشد، صدها هکتار می‌کارد و از آن حاصل می‌گرفت. شقیفه عطایی تنها و اولین خانمی بود که جور به جور مردان روستا آستین بالا زده و پیازچه‌های طلای سرخ را در زمین می‌کارید.

بعد چند سال که شقیفه در کشت، چین و محصولات خودشان را از طریق همین اتحادیه به فروش می‌رساند. در سال ۱۳۸۶ بار دیگر آستین بالا می‌زند. این بار انجمن زنان زعفران‌کار پشتون زرزعون را فقط با پنج خانم دیگر تأسیس می‌کند. او باور دارد که زنان مهارت خاصی در کاشت و پرورسی طلای سرخ دارد. «درحالی که یک مرد قادر به پرورسی یک کیلو در روز است اما یک خانم تا پنج کیلو هم پرورسی می‌تواند.»

دیگر خانم‌های روستای «رودان» و روستاهای اطراف کار آنها را زیر نظر دارند و با هر قدم پیشرفت انجمن زنان زعفران‌کار، اعضای آن هم روز به روز افزایش می‌یابد. این انجمن شش نفره، حالا بیش از ۴۵۰ عضو دارد.

بعدها که یک کشت زعفران گسترش می‌یابد، خانم عطایی با کشت دیگر شرکتی را تحت عنوان «زنان زعفران‌کار پشتون زرزعون» تأسیس کرده و محصولات بیش از هزار دهقان ولسوالی‌های

پیش از شیوع ویروس کرونا که اوضاع بازار نورمال بود، خانم جامی‌الاحمدی می‌توانسته تمام مصارف‌شان به شمول معاش کارمندان، مالیات، کرایه ساختمان شرکت، کرایه ترانسپورت و آب و برق را پرداخت کند، اما اکنون اوضاع فرق کرده است؛ نه‌تنها از شرکت درآمدی ندارد، بلکه هر روز از نگاه مالی ضرر می‌کند: «با مسدودشدن بازار، فروش‌ها نیز مسدود شد. تقریبا ۸۲ درصد سرمایه دورانی ما که از پول و مبادیه دست می‌آوردیم را از دست دادیم.»

در هشت ماه گذشته، شرکت خانم جامی‌الاحمدی به‌دلیل قرض‌اندیشی محدود هشتاد هزار دالر ضرر کرده است که در حال حاضر فعالیت شرکت «بانو» در حالت تعلیق قرار دارد. «فلاحت نیز برای خریداری مواد خام سرمایه‌ای برای ما باقی نمانده است، چه دیگر برای این کارمندانش صورت‌نگرفته و فقط خود توانسته است با جمع‌آوری کمک از اقوام نزدیکش برای‌شان مواد غذایی خریداری کند.

بدون سود فراهم کنند تا آنان بتوانند هشت ماه بیکاری و زبان مالی برآخسته از همه‌گیری کرونا را جبران کرده و زمینه‌ی اشتغال‌زایی را فراهم کنند.

کرونا نان ما را گرفت

«حالا شاکردان و کارمندانم را جواب داده‌ام، به خاطر که ضربه خوردم. کرونا مجبور کرد که تسلیم حالت پیش‌آمده شوم. در واقع کرونا نان ما را گرفته است و چیزی بدتر از این برای حمایت دولت است که در فکر رونق دادن زندگی افراد جامعه است. وجود ندارد.»این جمله را عدرا لعلی به هم تولیدی از خود داشته باشد و هم پرورسیس.

پیش از شیوع ویروس کرونا که اوضاع بازار نورمال بود، خانم جامی‌الاحمدی می‌توانسته تمام مصارف‌شان به شمول معاش کارمندان، مالیات، کرایه ساختمان شرکت، کرایه ترانسپورت و آب و برق را پرداخت کند، اما اکنون اوضاع فرق کرده است؛ نه‌تنها از شرکت درآمدی ندارد، بلکه هر روز از نگاه مالی ضرر می‌کند: «با مسدودشدن بازار، فروش‌ها نیز مسدود شد. تقریبا ۸۲ درصد سرمایه دورانی ما که از پول و مبادیه دست می‌آوردیم را از دست دادیم.»

در هشت ماه گذشته، شرکت خانم جامی‌الاحمدی به‌دلیل قرض‌اندیشی محدود هشتاد هزار دالر ضرر کرده است که در حال حاضر فعالیت شرکت «بانو» در حالت تعلیق قرار دارد. «فلاحت نیز برای خریداری مواد خام سرمایه‌ای برای ما باقی نمانده است، چه دیگر برای این کارمندانش صورت‌نگرفته و فقط خود توانسته است با جمع‌آوری کمک از اقوام نزدیکش برای‌شان مواد غذایی خریداری کند.

نفس گل هرچند به‌نازگی کار شرکتش را از سر گرفته و توانسته است تنها هشت تن از کارمندانش را دوباره جذب کند، اما همچنان هم‌گیری کرونا کارشان را از دست داده‌اند. در تجارتش است که می‌پزند، اما او نمی‌تواند برای آنان کوچک‌ترین کمک را انجام دهد و بهترین و درنداک‌ترین تأثیر کرونا بر روی خانم جامی‌الاحمدی این است که نمی‌تواند تجارتش است. «از بانک هم قرض نمی‌گیریم.»

شیوع ویروس کرونا در افغانستان در پنجم حوت ۱۳۹۸ خورشیدی در هرات در غرب افغانستان و هم‌مراز با ایران، تأیید شد و شیوع سریع این محصولات غذایی شامل تولید روب، ترشی، لبنیات و… را تأسیس کند. می‌گوید هدف او از تأسیس این شرکت نشان دادن توانایی زنان و جلوگیری از واردات اجناس بی‌کیفیت کشورهای دیگر به داخل کشور بوده است.

شاک و ناامید است. وقتی همراهش صحبت می‌کردم کُن صایبش به ناامیدی آمیخته بود که کرونا با توقف تجارتش بر وی تحمیل کرده است: «در افغانستان برای مردان کار پیدا نمی‌شود و سه سال به این طرف یک شرکت مواد غذایی تأسیس کردم و برای تعدادی زمینه‌ی کار فراهم کرد.»

خانم جامی آرزو داشته که با رونق‌بخیدن تجارتش، چرخ اقتصاد خانواده‌هایی را به چرخش آورد که نان‌آورش‌شان نماند. جامی با اشاره به وضعیت خوب کارش قبل از بحران کرونا، می‌گوید که روزانه ۵۰۰ تا ۶۰۰ کیلو بار می‌شود اما در آن روزگار کشت بیدل به شمار می‌آید. «زنان برای کاشت بیدل به شمار نمی‌رفت چون هنوز به قدر کافی تکثیر نشده جزم کرده است. مردانی که نتوانسته بخش زرزعون در زعفران سال پار را بفروشد، صدها هکتار می‌کارد و از آن حاصل می‌گرفت. شقیفه عطایی تنها و اولین خانمی بود که جور به جور مردان روستا آستین بالا زده و پیازچه‌های طلای سرخ را در زمین می‌کارید.

بعد چند سال که شقیفه در کشت، چین و محصولات خودشان را از طریق همین اتحادیه به فروش می‌رساند. در سال ۱۳۸۶ بار دیگر آستین بالا می‌زند. این بار انجمن زنان زعفران‌کار پشتون زرزعون را فقط با پنج خانم دیگر تأسیس می‌کند. او باور دارد که زنان مهارت خاصی در کاشت و پرورسی طلای سرخ دارد. «درحالی که یک مرد قادر به پرورسی یک کیلو در روز است اما یک خانم تا پنج کیلو هم پرورسی می‌تواند.»

دیگر خانم‌های روستای «رودان» و روستاهای اطراف کار آنها را زیر نظر دارند و با هر قدم پیشرفت انجمن زنان زعفران‌کار، اعضای آن هم روز به روز افزایش می‌یابد. این انجمن شش نفره، حالا بیش از ۴۵۰ عضو دارد.

به‌گونه‌ی یک‌دست لباس کامل در می‌آوردند تا از مشترکی دلربایی کنند: «۲۰ نفر در بخش بیک دوزی بودند و ۲۰ نفر با ماشین کار می‌کردند و ۱۰ نفر بوت‌دوزی می‌کردند. تولیدات ما ساده نبوده و نیست در همه از هنر دست کار گرفته می‌شود. فروش ما تنها در بامیان نبود، ما آن‌را به کلبل، مزار و به جلال‌آباد می‌فرستادیم و نتیجه‌ی آن خوب بود تا این‌که کرونا به ما ضربه زد.»

حال، اما لقب فعال‌ترین بانو در نبود حمایت دولت از بنگاه‌های کوچک اقتصادی و تأثیرپذیری او از کرونا، لعلی را زجر می‌دهد، زجر این که نه‌تنها برای بهتر کردن زندگی زنان کاری نمی‌تواند، بلکه درد کشیدن آنان را در دفتر و تنگدستی نظاره‌گر است.

به‌دنبال شیوع ویروس کرونا در افغانستان و گسترش آن به ولایت‌ها، دولت به‌منظور مهار وضعیت صحنی، محدودیت بر گشت‌وگذار شهروندان وضع کرد و دستور تعطیلی تجمعات را داد. چیزی که سبب شد بنگاه‌های تولیدی نیز تعطیل شود. تأثیرپذیری از کرونا تنها به این نیز خلاصه نشد، دولت کلیه مکان‌های تفریحی – تاریخی را در سراسر کشور به ویژه مکان‌های تفریحی و تاریخی بامیان را مسدود کرد و سفرهای ولایتی شهروندان و سیاحان را نیز ممنوع و میزان کفیل هم به دنبال آن هیچ نشد.

اوضاع اقتصادی افغانستان در سال جاری تنها به خصوص کاهش و میزان کفیل در کشور تحت بررسی روی اقتصاد کشورهای فقیر از جمله افغانستان تأثیرات ناگوارری را به‌نشان گذاشت. وزارت اقتصاد کشور افغانستان می‌گوید که تولید ناخالص داخلی کشور در این سال ۲۰۱۹ میلادی نسبت در شهر ووهان چین و سپس به دیگر کشورهای جهان کاهش یافت. شیوع این ویروس روی اقتصاد کشورهای فقیر از جمله افغانستان تأثیرات ناگوارری را به‌نشان گذاشت. وزارت اقتصاد کشور افغانستان می‌گوید که تولید ناخالص داخلی کشور در این سال ۲۰۱۹ میلادی نسبت در شهر ووهان چین و سپس به دیگر کشورهای جهان کاهش یافت. شیوع این ویروس روی اقتصاد کشورهای فقیر از جمله افغانستان تأثیرات ناگوارری را به‌نشان گذاشت.

علاوه بر این، دولت نیز لغو کرده است. شیوع این ویروس روی اقتصاد کشورهای فقیر از جمله افغانستان تأثیرات ناگوارری را به‌نشان گذاشت. وزارت اقتصاد کشور افغانستان می‌گوید که تولید ناخالص داخلی کشور در این سال ۲۰۱۹ میلادی نسبت در شهر ووهان چین و سپس به دیگر کشورهای جهان کاهش یافت. شیوع این ویروس روی اقتصاد کشورهای فقیر از جمله افغانستان تأثیرات ناگوارری را به‌نشان گذاشت.

علاوه بر این، دولت نیز لغو کرده است. شیوع این ویروس روی اقتصاد کشورهای فقیر از جمله افغانستان تأثیرات ناگوارری را به‌نشان گذاشت. وزارت اقتصاد کشور افغانستان می‌گوید که تولید ناخالص داخلی کشور در این سال ۲۰۱۹ میلادی نسبت در شهر ووهان چین و سپس به دیگر کشورهای جهان کاهش یافت. شیوع این ویروس روی اقتصاد کشورهای فقیر از جمله افغانستان تأثیرات ناگوارری را به‌نشان گذاشت.

علاوه بر این، دولت نیز لغو کرده است. شیوع این ویروس روی اقتصاد کشورهای فقیر از جمله افغانستان تأثیرات ناگوارری را به‌نشان گذاشت. وزارت اقتصاد کشور افغانستان می‌گوید که تولید ناخالص داخلی کشور در این سال ۲۰۱۹ میلادی نسبت در شهر ووهان چین و سپس به دیگر کشورهای جهان کاهش یافت. شیوع این ویروس روی اقتصاد کشورهای فقیر از جمله افغانستان تأثیرات ناگوارری را به‌نشان گذاشت.

علاوه بر این، دولت نیز لغو کرده است. شیوع این ویروس روی اقتصاد کشورهای فقیر از جمله افغانستان تأثیرات ناگوارری را به‌نشان گذاشت. وزارت اقتصاد کشور افغانستان می‌گوید که تولید ناخالص داخلی کشور در این سال ۲۰۱۹ میلادی نسبت در شهر ووهان چین و سپس به دیگر کشورهای جهان کاهش یافت. شیوع این ویروس روی اقتصاد کشورهای فقیر از جمله افغانستان تأثیرات ناگوارری را به‌نشان گذاشت.

علاوه بر این، دولت نیز لغو کرده است. شیوع این ویروس روی اقتصاد کشورهای فقیر از جمله افغانستان تأثیرات ناگوارری را به‌نشان گذاشت. وزارت اقتصاد کشور افغانستان می‌گوید که تولید ناخالص داخلی کشور در این سال ۲۰۱۹ میلادی نسبت در شهر ووهان چین و سپس به دیگر کشورهای جهان کاهش یافت. شیوع این ویروس روی اقتصاد کشورهای فقیر از جمله افغانستان تأثیرات ناگوارری را به‌نشان گذاشت.

علاوه بر این، دولت نیز لغو کرده است. شیوع این ویروس روی اقتصاد کشورهای فقیر از جمله افغانستان تأثیرات ناگوارری را به‌نشان گذاشت.

علاوه بر این، دولت نیز لغو کرده است. شیوع این ویروس روی اقتصاد کشورهای فقیر از جمله افغانستان تأثیرات ناگوارری را به‌نشان گذاشت.

علاوه بر این، دولت نیز لغو کرده است. شیوع این ویروس روی اقتصاد کشورهای فقیر از جمله افغانستان تأثیرات ناگوارری را به‌نشان گذاشت.

علاوه بر این، دولت نیز لغو کرده است. شیوع این ویروس روی اقتصاد کشورهای فقیر از جمله افغانستان تأثیرات ناگوارری را به‌نشان گذاشت.

علاوه بر این، دولت نیز لغو کرده است. شیوع این ویروس روی اقتصاد کشورهای فقیر از جمله افغانستان تأثیرات ناگوارری را به‌نشان گذاشت.

غذای تهیه کند.

سمیرا که در رشته‌ی علوم سیاسی تحصیل کرده است، می‌گوید که اگر کرونا به او امان دهد، می‌خواهد با همه‌ی این جنجال‌ها و دردمسرها، شرکتش را بزرگ‌تر ساخته و زنان بیشتری را حمایت کند. «صاف ستره را وسیع بسازم، خاله‌ها آکارمندان را مسکلتی‌تر بسازم. وسایل جدید دستگاه موپل‌شوی و فرش‌شوی و نمای بیرون ساختمان باشه، وارد کند تا کار بهتر شود و زمینه کار برای زنان بیشتر فراهم شود.» دولت با وجود این آرزوها، اما گسترش موج دوم کرونا در دنیا به ویژه در افغانستان او را نگران کرده است: «هن بازم نگران شدم واقعا که اگر بخواهد که در افغانستان هم از وضعیت (رخصتی و قزنطین) تکرار شود واقعا برای همه خصوص برای کارمندانم سخت است. چیزی که مهم است در افغانستان کسی نیست که تو را حمایت کند چه دولت، چه نهادهای دولتی و چه موسسه‌های خارجی. خودت می‌مایی و کارت بیچارگی.»

ویروس کرونا در اواخر سال ۲۰۱۹ میلادی نخست در شهر ووهان چین و سپس به دیگر کشورهای جهان کاهش یافت. شیوع این ویروس روی اقتصاد کشورهای فقیر از جمله افغانستان تأثیرات ناگوارری را به‌نشان گذاشت. وزارت اقتصاد کشور افغانستان می‌گوید که تولید ناخالص داخلی کشور در این سال ۲۰۱۹ میلادی نسبت در شهر ووهان چین و سپس به دیگر کشورهای جهان کاهش یافت. شیوع این ویروس روی اقتصاد کشورهای فقیر از جمله افغانستان تأثیرات ناگوارری را به‌نشان گذاشت.

علاوه بر این، دولت نیز لغو کرده است. شیوع این ویروس روی اقتصاد کشورهای فقیر از جمله افغانستان تأثیرات ناگوارری را به‌نشان گذاشت. وزارت اقتصاد کشور افغانستان می‌گوید که تولید ناخالص داخلی کشور در این سال ۲۰۱۹ میلادی نسبت در شهر ووهان چین و سپس به دیگر کشورهای جهان کاهش یافت. شیوع این ویروس روی اقتصاد کشورهای فقیر از جمله افغانستان تأثیرات ناگوارری را به‌نشان گذاشت.

علاوه بر این، دولت نیز لغو کرده است. شیوع این ویروس روی اقتصاد کشورهای فقیر از جمله افغانستان تأثیرات ناگوارری را به‌نشان گذاشت. وزارت اقتصاد کشور افغانستان می‌گوید که تولید ناخالص داخلی کشور در این سال ۲۰۱۹ میلادی نسبت در شهر ووهان چین و سپس به دیگر کشورهای جهان کاهش یافت. شیوع این ویروس روی اقتصاد کشورهای فقیر از جمله افغانستان تأثیرات ناگوارری را به‌نشان گذاشت.

علاوه بر این، دولت نیز لغو کرده است. شیوع این ویروس روی اقتصاد کشورهای فقیر از جمله افغانستان تأثیرات ناگوارری را به‌نشان گذاشت. وزارت اقتصاد کشور افغانستان می‌گوید که تولید ناخالص داخلی کشور در این سال ۲۰۱۹ میلادی نسبت در شهر ووهان چین و سپس به دیگر کشورهای جهان کاهش یافت. شیوع این ویروس روی اقتصاد کشورهای فقیر از جمله افغانستان تأثیرات ناگوارری را به‌نشان گذاشت.

علاوه بر این، دولت نیز لغو کرده است. شیوع این ویروس روی اقتصاد کشورهای فقیر از جمله افغانستان تأثیرات ناگوارری را به‌نشان گذاشت.

علاوه بر این، دولت نیز لغو کرده است. شیوع این ویروس روی اقتصاد کشورهای فقیر از جمله افغانستان تأثیرات ناگوارری را به‌نشان گذاشت.

علاوه بر این، دولت نیز لغو کرده است. شیوع این ویروس روی اقتصاد کشورهای فقیر از جمله افغانستان تأثیرات ناگوارری را به‌نشان گذاشت.

علاوه بر این، دولت نیز لغو کرده است. شیوع این ویروس روی اقتصاد کشورهای فقیر از جمله افغانستان تأثیرات ناگوارری را به‌نشان گذاشت.

علاوه بر این، دولت نیز لغو کرده است. شیوع این ویروس روی اقتصاد کشورهای فقیر از جمله افغانستان تأثیرات ناگوارری را به‌نشان گذاشت.

علاوه بر این، دولت نیز لغو کرده است. شیوع این ویروس روی اقتصاد کشورهای فقیر از جمله افغانستان تأثیرات ناگوارری را به‌نشان گذاشت.

علاوه بر این، دولت نیز لغو کرده است. شیوع این ویروس روی اقتصاد کشورهای فقیر از جمله افغانستان تأثیرات ناگوارری را به‌نشان گذاشت.

علاوه بر این، دولت نیز لغو کرده است. شیوع این ویروس روی اقتصاد کشورهای فقیر از جمله افغانستان تأثیرات ناگوارری را به‌نشان گذاشت.

علاوه بر این، دولت نیز لغو کرده است. شیوع این ویروس روی اقتصاد کشورهای فقیر از جمله افغانستان تأثیرات ناگوارری را به‌نشان گذاشت.

علاوه بر این، دولت نیز لغو کرده است. شیوع این ویروس روی اقتصاد کشورهای فقیر از جمله افغانستان تأثیرات ناگوارری را به‌نشان گذاشت.

علاوه بر این، دولت نیز لغو کرده است. شیوع این ویروس روی اقتصاد کشورهای فقیر از جمله افغانستان تأثیرات ناگوارری را به‌نشان گذاشت.

شقیفه عطایی با کارمندان در حال پرورسی زعفران، در فصل کندن گل زعفران شرکت خانم عطایی برای بیش از یک هزار خانم زمینه کار را فراهم می‌کرده است. عکس، ارسالی به اطلاعات روز

اسدالله اسدی حاضر نشد برای رسیدگی به اتهام توطئه بمب‌گذاری به دادگاه بلژیک برود

اطلاعات روز: اسدالله اسدی، دیپلمات ایرانی که مقام‌های اروپایی او را از مسئولان اصلی اطلاعاتی ایران در اروپا می‌دانند، حاضر نشد برای رسیدگی به اتهام توطئه بمب‌گذاری به دادگاه بلژیک برود.

محاکمه او از امروز جمعه ۷ قوس ۲۷ نوامبر، در آنتورپ بلژیک آغاز شده است.

به نقل از بی‌بی‌سی فارسی، آقای اسدی، که از دیپلمات‌های ایرانی مستقر در وین بود، از طرف دادستان‌ها متهم شده که مفز متفکر نقشه خنثی‌شده بمب‌گذاری در گردهمایی سازمان مجاهدین خلق در سال ۲۰۱۸ بوده است.

دیمیتری دوپکو، وکیل آقای اسدی، بیرون دادگاه به خبرنگاران گفت که موکلش با اعلام «همنویت دیپلماتیک» حاضر نیست که در دادگاه حضور پیدا کند.

الته وکیل آقای اسدی در عیاشی از او در دادگاه دفاع خواهد کرد.

پایس بلژیک دو سال پیش در خودروی دو متهم دیگر این پرونده نیم کیلو مواد منفجره یافت و پس از آن آقای اسدی در آلمان دستگیر و به بلژیک مسترد شد.

واستگان دستگاه‌های امنیتی ایران پیش از این بارها

در توطئه‌های بمب‌گذاری با قتل مخالفان در کشورهای اروپایی او را از مسئولان اصلی اطلاعاتی ایران بار است می‌دانند، حاضر نشد برای رسیدگی به اتهام توطئه بمب‌گذاری به دادگاه بلژیک برود.

گردهمایی سالانه سازمان مجاهدین خلق که مقام‌های اروپایی از خنثی شدن نقشه بمب‌گذاری در آن می‌گویند، در پاریس، پایتخت فرانسه برگزار می‌شود.

رودی جولینی، وکیل شخصی دونالد ترمپ، یکی از حاضران در این گردهمایی در سال ۲۰۱۸ بود و در آن خواهان سقوط حکومت ایران شد.

اگر اسدالله اسدی ۴۸ ساله برای توطئه بمب‌گذاری در این گردهمایی مجرم شناخته شود مجازاتش می‌تواند تا حبس ابد باشد.

علاوه بر آقای اسدی، زوج ایرانی-بلژیکی که بمب در خودروی آنها پیدا شده نیز در دادگاه حاضر خواهند شد.

نسیمه نمایی، ۳۶ ساله و امیر سعدونی ۴۰ ساله.

مهرداد عارفانی ۵۷ ساله نیز متهم دیگر پرونده است.

اسدالله اسدی اتهام دست داشتن در توطئه بمب‌گذاری را رد می‌کند، وزارت خارجه ایران هم بازداشت او را به عنوان

«نقض مصونیت دیپلماتیک» محکوم کرده است، برداشت اسدالله اسدی همزمان با سفر حسن روحانی به اروپا صورت گرفت و بر این سفر سایه انداخت.

فرانسوا نیکولا، سفیر سابق فرانسه در تهران، گفته آقای روحانی از شنیدن خبر این توطئه شگست‌خوردۀ شگفت‌زده شده بود.

او به خیرگزاری فرانسه گفت آقای روحانی «با اطلاع از این عملیات دست‌داشتند، با استقبالی قهرمانانه از طرف عباس عراقچی، معون محمدجواد ظریف، به ایران بازگشتند.

سفر دو سال پیش آقای روحانی به اروپا با هدف حفظ برجام انجام شد و اطمینان خاطر دادن به طرف‌های اروپایی نسبت به تعهد ایران به حفظ توافق هسته‌ای با وجود خروج امریکا از آن.

چند نفر از رسانه‌ها و چهره‌های سیاسی محافظه‌کار در ایران از وزارت خارجه برای «کم‌کاری» برای آزادی یا

مبادله اسدالله اسدی انتقاد کرده‌اند.

سخنگوی وزارت خارجه ایران در تیر ماه در پاسخ به این انتقادها گفت: «ما برخی مسائل را علنی نمی‌کنیم چرا که می‌تواند در روند دادرسی اخلال ایجاد کند. ما پیگیر این

ترمپ:

اگر کالج انتخاباتی به جو بایدن رای بدهد کاخ سفید را ترک خواهیم کرد

گسترده متهم کرده است – ادعایی ثابت نشده که در خصوص آن هیچ مدرکی ارائه نکرده است.

دونالد ترمپ روز پنجشنبه (۲۶ نوامبر) در پاسخ به این سوال خبرنگاران که آیا در صورت رای دادن الکتروال کالج به جو بایدن، کاخ سفید را ترک خواهد کرد یا خیر گفت: «مطمئنا این کار را انجام خواهیم داد، مطمئنا این کار را انجام خواهیم داد و شما این را می‌دانید.»

آقای ترمپ در عین حال گفت قبول کردن نتیجه برای او دشوار است زیرا «ما می‌دانیم تقلب گسترده‌ای انجام شده است.»

او افزود: «در این یک انتخابات تقلب شده بود… در بالاترین سطح.»

در ظرف چند هفته اخیر دادگاه ها در ایالت های مختلف اتهام تقلب انتخاباتی را رد کرده اند. دونالد ترمپ در حالی به مطرح کردن اد عای تقلب انتخاباتی را ادامه می دهد که روز دوشنبه (۲۳ نوامبر) پذیرفت روند انتقال قدرت به جو بایدن را آغاز کند.

اظهارات آقای ترمپ به دنبال چندین شکست در دادگاه برای آقای ترمپ و تأیید پیروزی آقای بایدن در ایالت‌های مهم از جمله پنسیلوانیا و جورجیا صورت گرفت. هم زمان، سناتورهای ارشد جمهوریخواه از او خواستند که شکست را بپذیرد. ۱۶۰ نفر از رهبران تجاری- از جمله کمک کنندگان

رویترز:

خبرگزاری رویترز نیز پیشتر نیز گزارش داده بود که

حسین فالح عزیز اللامی رهبری شبه‌نظامیانی را که به روی معترضان آتش گشودند، برعهده داشت. گروه‌های شبه‌نظامی شیعه، دست داشتن در کشتار غیرنظامیان را تکذیب کرده‌اند.

در جریان آن اعتراض‌ها که حدود دو ماه به طول انجامید، صدها نفر کشته شدند. آن اعتراض‌ها ابتدا به فساد مالی و کمبود خدمات عمومی بود اما باوجود وعده‌های دولت برای اصلاحات، دامنه مطالبات معترضان گسترش یافت و معترضان خواهان تحول اساسی کل نظام سیاسی کشور شدند. با افزایش فشارها، عادل‌عالمهدی، نخست وزیر وقت عراق، از مقام خود کناره‌گیری کرد.

حسد شیبی از مجموعه ناشناس به رویترز گفته است اعزاز حسین فالح عزیز اللامی به مصر در راستای تلاش دولت مصطفی کاظمی، نخست‌وزیر عراق برای جذب برخی فرماندهان حشد شعبی و کاهش نفوذ ایران در کشورش

است. او به رویترز گفت: «برنامه این است که رهبران حشد شعبی را که کاملاً به ایران وفادار نیستند بیاوریم و آنها را از طریق این آموزش نظامی برای موقعیت‌های داخل ارتش و دستگاه‌های امنیتی آماده کنیم.»

این منبع افزود: «به اللامی پس از پایان دوره آموزش، یک

پست ارشد اعطا می‌شود.»

این در حالیست که منتقدان استراتژی یاد شده را خطرناک می‌دانند زیرا به باور آنها افراد با سابق بخت برانگیز و نزدیک به حکومت ایران را سطوح ارشد ارتش

پایان هر طوفانی آفتاب است

زیدان: خیلی خیلی به این رئال خوشبینم

سرربی رئال مادرید معتقد است این رئال

توانایی کسب نتایجی باورنکردنی را دارد.

رئال مادرید امروز در زمین خود میزبان

دپورتیوو الائوس است. رئال پس از شکست از والنسیا و تسلاوی برابر وبارتال امروز

محکوم به کسب سه امتیاز است.

کپ‌کشانی‌ها پس از پیروزی ۲-۰ در زمین اینتر روچیه سخعی گرفته اند و با وجود غایبان پرشمار شانس اول پیروزی خواهند بود.

زین الدین زیدان سرمربی رئال در

نشست خبری این بازی گفت:» تیم

کاملی دارم و همه لیافت حضور در ترکیب

اصلی را دارند. تیمی متحد همچون بازی

می گردد و کار و تلاش روزانه. بازیکنان

رئال همه به کسب موفقیت باور دارند و من

هم خیلی خوشبینم. پس از یک طوفان،

خوبی خوب بوده ایم ولی با بدنشاسی

نتیچه نگرفته ایم. معتمد شرایط حال

حاضرمان خوب است و بازی با الائوس مثل

یک فینال خواهد بود. باید این سه امتیاز را

کسب کنیم.»

فراز و فرودهای رئال:» مشکل ما کم

کاری بازیکنان نیست. اینطور نیست که در

برخی بازی‌ها انگیزه لازم را ندارند. این فراز

و نشیب‌ها متأثر از عوامل مختلفی است.

فوتبال همین است و همیشه نمی‌توان

افتتاحیه بازیکنان با تیمی یک روز بد خواهد داشت. باید سعی کنیم تعداد

هفته های خوب مان ادامه دار باشد.»

وضعیت کارواخال و بن‌ما:» بله او

مصدوم شده و دیروز تمرین نکرد. در مدت

زمان دوری او چیزی نمی‌توانم بگویم.

کریم خراطیش بهتر است ولی امروز بازی

نخواهد کرد. سرخویو راموس هم در مسیر

بهبودی قرار دارد.»

توانایی برای خروج از روزهای سخت:»

همه چیز به ایمان و اعتقاد شما به تیم بر

می‌گردد و کار و تلاش روزانه. بازیکنان

رئال همه به کسب موفقیت باور دارند و من

هم خیلی خوشبینم. پس از یک طوفان،

همیشه هوا آرام و آفتابی می‌شود. با

کیفیتی که تیم دارم، می‌توانیم بهترین و

باورنکردنی‌ترین نتایج را بگیریم. در طول

فصل مقاطع سختی خواهیم داشت ولی

هدف این است که به مسیرمان رو به جلو

بدون توقف ادامه دهیم.»

مارادونا بهترین بازیکن تاریخ:» هر

کسی نظرش را دارد و متأسفانه در این مورد حرف زیاد زده می‌شود. مارادونا برای من بی‌همتا بود و از دست دانش ضایعه بزرگی است. میراث فوتبالی او از یاد نخواهد رفت.»

جذب بازیکن در جنوری:» در این

مورد حرفی برای گفتن ندارم. روی تمامی

بازیکنانم حساب می‌کنم. هنوز در ابتدای

راه هستیم و هدفم مراقبت از بازیکنانم

است. شرایط نسبت به سال های قبل

تغییرات زیادی داشته و به خاطر پاندمی

کرونا تقویم بازی‌ها فشرده و سنگین است.

بازیکنان زیادی مصدوم می‌شوند و از این

حیث‌رتج می‌برم.»

اودگارد:» او به تدریج در حال ثابت کردن

خودش است. اودگارد رفته رفته نشان می‌

دهد که چه فوتبالیست خوبی است اما

معتمد اگر از لحاظ تیمی خوب کار کنیم،

تمام بازیکنان می‌توانند یک سطح بالاتر

بروند.»

تعمید با بازیکنان مسن رئال:» من ۳۴

سالگی از فوتبال خداحافظی کردم ولی

همین‌حالا فوتبالیست هایی در این سن

هستند که شرایط ادامه فوتبال تا سال های

بیشتری را دارند. در مورد بازنشستگی،

من به هیچ فوتبالیستی توصیه ای ندارم.

تصمیم با خودشان است.»

گفت اگر باشگاه بارسلونا بتواند خانه‌ای که او در پدربلس داشت را برایش پس بگیرد، حاضر است به بارسا برگردد. این قضیه را برای جوزپ ماریا نوئیز رئیس وقت باشگاه مطرح کرد ولی او حرفم را جدی نگرفت.»

خبرکوتاه

هاورتز:

تماشای بازی رونالدینیو را دوست داشتم اما…

کای هاورتز، ستاره آلمانی چلسی می‌گوید که او هرگز در بازی اش از حرکات تکنیکی به میزان رونالدینیو یا نیمار استفاده نمی‌کند. به جرات می‌توان از رونالدینیو به عنوان یکی از تکنیکی ترین بازیکنان تاریخ فوتبال یاد کرد. رونالدینیو چه در تیم ملی برزیل و چه در تیم های باشگاهی اش نظیر پاری سن ژرمن، بارسلونا و میلان نمایش های چشم‌نوازی را ارائه می‌داد و تماشای او از جذابیت های بلایی برخوردار بود.

خرید جدید چلسی یعنی کای هاورتز حالا در مصاحبه ای از کریستیانو رونالدو و لیونل مسی به عنوان الگوهای یاد خد کرده اما در عین حال او می‌گوید که در گذشته علاقه زیادی به روش بازی رونالدینیو داشته است.

هاورتز در این باره می‌گوید: «من کریستیانو رونالدو و لیونل مسی را دنبال می‌کنم و آنها همیشه الگوی من بوده اند. اما رونالدینیو بازی با کاهی در تمرین انجام دهم. من مثل نیمار نیستم که همه وقت آنها را انجام می‌داد. اما فکر می‌کنم این یک مهارت واقعا موثر است.»

چلسی چندی پیش در جام اتحادیه انگلیس و با نتیجه پرگل ۶-۰ از سد بارنزلی گذشت و در آن مسابقه ستاره آلمانی موفق به ثبت هت تریک شده. هاورتز در این باره گفت: «این احساس شگفت انگیزی برای من و خانواده ام بود اما این فقط آغاز کار بود و من باید ادامه دهم.»

<div><div><div></div></div><div><div></div></div></div> <div><div><div></div></div><div><div></div></div></div>

موضوع: پروژه جکدم و تحکیم سواحل دریای خربی ولسوالی اسمعیل خیل مندوزی قریه خربن ولایت خوست			
اداره ملی تنظیم امور آب از تمام دواطلبان واجد شرایط دعوت می نماید تا در پروسه دواطلبی پروژه جکدم و تحکیم سواحل دریای خربن ولسوالی اسمعیل خیل مندوزی قریه خربن ولایت خوست اشتراک نموده و سافت شرطنامه مربوطه را در حافظه یا فلش دسک و یا از وب سایت های اداره ملی تنظیم امور آب، اداره تدارکات ملی به دست آورده، آفر های خویش را مطابق شرایط مندرج شرطنامه و طبق قانون و طرزالعمل تدارکات طور سربسته از تاریخ نشر اعلان الی ساعت ۱۰:۰۰ قبل از ظهر روز یک شنبه تاریخ ۱۳۹۹/۰۹/۳۰ به امریت تدارکات امور ساختمانی ریاست تدارکات تعمیر شش منزل چهار سرک دارالامان ستاوریم اداره ملی تنظیم امور آب تسلیم نمایند. آفرهای ناوقت رسیده و اینترنتی قابل پذیرش نمی باشد.			
تضمین آفر بصورت تضمین بانکی مبلغ ۲۷۲,۰۰۰ صد صد هفتادو دو هزار افغانی و جلسه آفرگشایی به روز یک شنبه مورخ ۲۰۰۹/۱۳۹۹/۳۰ ساعت ۱۰ قبل از ظهر در اطاق آفرگشایی ریاست تدارکات تعمیر شش منزل چهار تدویر می گردد.			
بایدداشت: تنها یادداشت روز دیدگاه رسمی اطلاعات روز می باشد. مسئولیت سایر نوشته‌ها به نویسندگان آن بر می گردد.			

هر روز روزنامه اطلاعات‌روز را پشت در منزل‌تان دریافت کنید

Subscribe to Daily Etilaat Roz			
6 Months	120\$ USD	شش ماهه	قیمت: ۲۰ افغانی
Annual	200\$ USD	یک‌ساله	

بایدداشت: تنها یادداشت روز دیدگاه رسمی اطلاعات روز می باشد. مسئولیت سایر نوشته‌ها به نویسندگان آن بر می گردد.

- صاحب امتیاز و مدیرمسئول: ذکی دریایی zaki.daryabi2@gmail.com
- سردبیر چاپی: م.علی جاوید مالکی ۰۶۲۷۷۰۵۰۶
- سردبیر آنلاین: البیاس نواندیش
- گزارش‌گران و خبرنگاران: ابوذّر ملکزئاد، جلیل رونق، خادم‌حسین کریمی، سهراب سروش، عابر شایگان، عبدالواحد حیدری، عصمت‌الله سروش، لطف‌علی سلطانی، لیاقت لایق، هادی خوشنویس و واجد روحانی
- مترجم: جلیل پژواک
- ویراستار: شیر مهربان
- صفحه آرز: رضا مظفری
- ارتباطات و روابط عمومی: محمدحسین جوپا
- ارتمپیل: zilaytilaatroz@gmail.com
- آدرس: کابل، کارته‌سه
- شماره تماس: ۰۶۷۹۱۱۹۵۵۱ – ۰۶۲۵۰۵۱۸۷
- توزیع: کانون فرهنگ، زنگ صبح ۰۶۲۵۰۹۲۴۰۷

قصه‌های ما صدای درد است گفت‌وگو با رویا سادات

عباس اسدیان

وضعیت فعلی از هنر می‌توانم داشته باشم این است که هنر برای من رسالت اجتماعی دارد. این تعریف برای من مهم است. برای من مهم است که هنر به‌عنوان یک مکتب اجتماعی و به‌عنوان یک رسانه اجتماعی چگونه می‌تواند تبدیل به یک مرجع شود. هنر در این وضعیت باید برای تغییر اذهان مردم، برای ارتقای فکشان و برای بهبود وضعیت تعریف شود. من هنر را فعلا از این دید می‌بینم. برای همین، و با توجه به وضعیت فعلی، من گاهی با خودم فکر می‌کنم اگر یک هنرمند در چنین وضعیتی از هنر در قسمت بهبود وضعیت اجتماعی و بازگویی واقعیت‌های جامعه و برای روشنگری استفاده نکنند کارش بی‌فایده خواهد بود البته در همین روزگاری که ما قرار داریم.

اطلاعات روز: ویژگی فیلم‌های شما چیست، یعنی اصولاً چگونه فیلم‌هایی می‌سازید؟

هر صحنه، هر حرکت، هر گفت‌وگو و هر نماد حاوی یک پیام است. کلیت کار هر فیلم‌ساز نمایندگی از نوع نگاهش نسبت به رویدادی است که می‌خواهد روایت کند.

من نمی‌خواهم روی مشخصه خاصی در کارم تأکید کنم، این قضاوت را برای منتقدین فیلم و مخاطبین کارهایم می‌مانم. اما من به‌نحوی سینمای مولف را دوست دارم و احساس می‌کنم از روی مجموعه کارهایم می‌توان نوع نگاه و خطوط مشخصی را که فرایند یک دیدگاه باشد تشخیص داد و جدا از بحث تکنیکی و ساختاری، فیلم‌هایم پیام دارد، روشنگری می‌کند و اجازه می‌دهد در مورد تابوهای اجتماعی حرف بزنیم...

از فیلم‌های معناگرا و فلسفی خوشم می‌آید. هنر برای هنر برابرم جذاب و دوست‌داشتنی است. پرداختن به فیلم‌هایی که قصه‌های فردی و درونی آدم‌ها را بازگو کند دوست دارم؛ می‌خواهم به درون آدم‌ها سیر کنم، آدم‌ها را بهتر بشناسم و برای شناخت زندگی، برای شناخت هستی و برای شناخت مفهوم انسانیت تصاویر اعجاز‌گونه خلق کنم. اما در این مقطع زمانی بیشتر به‌عنوان یک منتقد اجتماعی عمل می‌کنم و هنر رسالتمند برای بازگویی قصه‌ها و روشنگری را ترجیح می‌دهم.

اطلاعات روز: با این توضیحات، یک فیلم‌ساز برای تأثیرگذاری بیشتر باید چگونه فیلم‌هایی بسازد؛ عامه‌پسند یا جدی و با مخاطبان خاص؟

وقتی دوسه سال در انتظار ساخت یک فیلم می‌مانی آن وقت به ساختن فیلمی اولویت می‌دهی که رسالت اجتماعی داشته باشد. من بیشتر فیلمی ساخته‌ام که دردی جامعه را بیان کرده است. فیلم باید مخاطب را به سالن‌های سینما بکشاند و مخاطب را به باربار دیدن دعوت کند. اگرچند مخاطب خاص هم فیلم‌های هندی را می‌بینند و این نشان می‌دهد همه به نوعی تفریح نیاز دارند. واقعیت این است که همه به نوعی از واقعیت زندگی خسته‌اند. در این مورد من دوست دارم به‌جای کلمه «عامه‌پسند» از کلمه «همه‌پسند» استفاده کنم. بنابراین، ما و شاید همگی فیلم‌های همه‌پسند را دوست داریم. ولی وقتی امکانات ساخت فیلم در اختیار نیست، و وضعیت نامطلوب است، ما باید اول همان قصه‌هایی را فیلم بسازیم که ما را خوب فشار داده، رنج داده و به گریه آورده.

می‌شود تا ما بتوانیم فیلم‌هایمان را آماده کنیم. از طرف دیگر، این جشنواره کمک می‌کند تا فیلم‌سازان با شگردهای فیلم‌سازی بیشتر آشنا شوند. شما اگر فیلم‌های دریافتی داخلی به این جشنواره از سال ۲۰۱۳ تا امسال را مرور کنید، به‌وضوح می‌بینید که تغییرات چشم‌گیر از آن زمان تا حالا آمده است؛ چه به‌لحاظ محتوایی و چه به‌لحاظ ساختاری و تکنیکی فیلم‌های بهتر نسبت سال‌های اول دریافت می‌کنیم.

اطلاعات روز: با توجه به شناختی که از سینما دارید، وضعیت سینمای افغانستان را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

وضعیت امیدوارکننده است. زیرا فیلم‌سازها پشت‌کار و علاقه فراوان در این حوزه از خود نشان می‌دهند. اما آنچه که مهم است حمایت مالی از سینما است. برای ساخت فیلم شما باید هزینه داشته باشید. واضح بگویم فیلم با پول ساخته می‌شود، اما وقتی سرمایه‌گذاری‌های خارجی از ترس نتوانند در افغانستان فیلم تولید کنند و دولت هم امکانات مالی ساخت فیلم‌های سینمایی را نداشته باشد واضح است که وضعیت سینما بهبود نمی‌یابد. ما وقتی فیلم «نامه‌ای به رییس‌جمهور» را با هزینه شخصی خودمان ساختیم دیگری امکانی برای ما وجود نداشت تا فیلم بعدی‌مان را تهیه کنیم. روی هم‌رفته، نامنی باعث شده است تا بتوانیم سینما را بهبود ببخشیم. اگر حداقل امنیت می‌بود ما به‌لحاظ مالی می‌توانستیم توجه پخش‌کننده‌ها و تهیه‌کننده‌های بین‌المللی را جلب کنیم.

اطلاعات روز: سینما در این شرایط چه کمکی به حال مردم افغانستان می‌کند؟ برای فعلاً چقدر موضوعیت دارد؟

سینما می‌تواند برای مردم تبدیل به یک مرجع شود. سینما مکتب فکر، اندیشه و هنر است؛ جامعه را متحول می‌کند و برای جامعه در حال گذار ما روشنگر نگرش‌های زندگی انسانی است. وقتی درهای سینما باز باشد، مردم با هم زیر یک سقف جمع می‌شوند. جمع‌شدن زیر یک سقف خودش حس همدلی را به‌وجود می‌آورد. درست است که مردم اکثراً فقیر است اما اکثریت جوانان شهرنشین امروزها به کافه‌ها و چای‌خانه‌ها سر می‌زنند. اگر سالن‌های فعال سینما باشد و در هر منطقه و مکان شهرها سینما وجود داشته باشد، شما حداقل می‌توانید ماه یک‌بار به سینما بروید. سینما برای بسیج افکار عامه بسیار نقش دارد. وقتی یک ساختار ایجاد شود، در مکان‌های عمومی سالن سینما باشد و این امکان به هر شهروند داده شود که بتواند آزادانه به سینما برود، او خودش مسیرش را پیدا می‌کند. دیدن فیلم‌های متفاوت روی طرز نگاه و جهان‌بینی‌اش تأثیر می‌گذارد. بازکردن سینماها یکی از راه‌های مهم جلوگیری از تعصب و بنیادگرایی است.

اطلاعات روز: حالا از زاویه دیگر وارد بحث می‌شویم. دریافت شما از هنر چیست؟

من ترجیح می‌دهم تعریف خود از هنر را نظر به وضعیتی که در آن قرار داریم ارائه کنم. اگرچند علاقه شخصی و احساس درونی‌ام می‌گوید همان تعریف «هنر برای هنر» (تعریفی که در عالم‌رهایی از هنر ارائه می‌کنیم) را بپذیرم. اما تعریفی که نظر به

برای ساخت فیلم شما باید هزینه داشته باشید. واضح بگویم فیلم با پول ساخته می‌شود، اما وقتی سرمایه‌گذاری‌های خارجی از ترس نتوانند در افغانستان فیلم تولید کنند و دولت هم امکانات مالی ساخت فیلم‌های سینمایی را نداشته باشد واضح است که وضعیت سینما بهبود نمی‌یابد.

به این شکی نیست که ما در یک تاریخ بسیار دشوار، در یک جغرافیای بسیار حساس و در یک کشوری که در حال جنگ به‌سر می‌برد، زندگی می‌کنیم. اما این همه نباید باعث شود که ما به کارهای فرهنگی و هنری نه بگوئیم. ما همواره تلاش می‌کنیم در بهترین مکان‌ها جشنواره برگزار شود، برای مردم ایجاد امید کند و لحظات تاریخی را رقم زند. در هر سال برگزاری جشنواره من شاهد خوشی و هیجان مردم هستم. هر سال ما تلاش کرده‌ایم فیلم‌سازان و مخصوصاً داوران معتبر بین‌المللی را با خود داشته باشیم. تلاش کردیم فیلم‌های با تاریخ جدید و سال را در رقابت داشته باشیم. این کار برای بالا رفتن اعتبار و جایگاه جشنواره بسیار مهم است. امسال تأکید داشتیم که فیلم‌های جدید را در جشنواره داشته باشیم. قید کردن تاریخ تولید فیلم‌های جشنواره بسیار مهم است و همه‌ی سه هزار فیلمی را که دریافت کردیم کلا در سال‌های ۲۰۱۸ و ۲۰۱۹ ساخته شده بودند. داوران امسال آدم‌های نامدار و باصلاحیت و باتجربه در حوزه سینما بودند. منتقدان و نویسندگان از امریکا، فرانسه، روسیه، اسپانیا، ایران، هند و بعضی کشورهای دیگر در این جشنواره ما را همراهی کردند. این‌ها تفاوت‌های عمده جشنواره امسال با جشنواره‌های قبلی بود. در بعد محتوایی و تخنیکی تجربه‌های بهتری داشتیم، ولی از لحاظ نگرانی‌های امنیتی وضعیت بهتری نسبت به سال‌های قبل نداشتیم.

اطلاعات روز: جشنواره بین‌المللی فیلم زنان هرات روی وضعیت سینمای افغانستان چقدر تأثیر داشته است؟

جشنواره فیلم‌سازان را ترغیب و تشویق به ساخت فیلم می‌کند؛ امکان نمایش و دیدن فیلم‌ها را میسر می‌سازد و فیلم‌های فیلم‌سازان در یک رقابت و ارزیابی قرار می‌گیرد. در واقع رابطه‌ی میان فیلم‌ساز و مخاطبش شکل می‌گیرد و مهم‌تر این‌که امکان دیدن فیلم‌های مهم و خوب دنیا برای‌شان میسر می‌شود. و در کنار این در جریان جشنواره ما کارگاه‌های آموزشی و پنل گفت‌وگو داشتیم که بدون شک این کار روی بهبود وضعیت سینما کمک چشم‌گیر می‌کند. در این کارگاه‌ها فیلم‌سازان کشور شرکت می‌کنند. ما امسال دو آموزگار بسیار موفق داشتیم که یکی‌شان دیزاینر صدا از سینمای بالیوود و دیگری رضا دیدار، سینما‌توگرافر افغانی‌الاص را که در سینمای ایران کار می‌کند برای تدریس داشتیم. قبل از برگزاری هر جشنواره افراد زیاد و فیلم سازهای داخلی مدام با ما تماس می‌گیرند و درباره جشنواره می‌پرسند که چه وقت برگزار

جشنواره‌های جهانی، که از آن‌ها جوایزی نیز دریافت کردیم. داریم. در کنار این من، الکا سادات و عزیز دلدار عضویت داوران دفاع از سینمای آسیا را داریم که همواره تجربه‌های خوبی از جشنواره‌های متعدد به‌عنوان داور بین‌المللی داشتیم. گذشته از این‌ها، ما در خانه فیلم رویا تیم بسیار خوب، تحصیل‌یافته و متعهد برای برگزاری جشنواره داریم. در ۲۰۱۳ خانه فیلم رویا همراه با بنیاد آرمان شهر جشنواره بین‌المللی زنان هرات را بنیان گذاشتند. بدون شک برگزاری جشنواره در افغانستان کار آسانی نیست، چون ذهن به جای هر ابتکار و خلاقیتی درگیر مسائل امنیتی می‌شود. همه‌ساله بخشی از چالش‌های اصلی جشنواره نبود امنیت است.

اطلاعات روز: درباره پنج دور قبلی جشنواره بین‌المللی فیلم زنان هرات و جشنواره امسال بگویید.

سه سال اول جشنواره در شهر هرات در قلاهی اختیاردین یا همان ارگ هرات برگزار شد. در سه روز برگزاری جشنواره در داخل قلاهی تاریخی و با شکوه هرات در کنار نمایش فیلم، گفتمان، نمایشگاه عکس، کنسرت موسیقی و برنامه‌های جانبی برای مهمان‌ها داشتیم. مردم، مخصوصاً خانواده‌ها، از شهر و حتا قریه‌ها هم برای دیدن فیلم‌ها می‌آمدند و هم از قلا دیدن می‌کردند. روی بام‌های آفتابی ارگ رستوران‌های خوش‌نما و موقت را آورده بودیم. مردم با پول کم غذا و چای و قهوه می‌گرفتند؛ فضای زیبا و لذت‌بخشی ایجاد شده بود. همین قسم سه سال جشنواره در هرات برگزار شد و ما میزبان صدها فیلم و ده‌ها مهمان خارجی و داخلی بودیم ولی پشت صحنه این سه سال، مخصوصاً دو سال اخیر، سرشار از استرس و نگرانی امنیتی بود و این سه سال آخر را در کابل برگزار کردیم. در سال سوم حتا مجبور شدیم مکان جشنواره را به سه جای مختلف تغییر بدهیم. مهمانان فکر می‌کردند ما خیلی امکانات فراوان داریم که جشنواره را در مکان‌های مختلف برگزار می‌کنیم و این برای تنوع برنامه است... و سه سال اخیر در کابل برگزار شد؛ به استثنای دو سال که به‌دلیل مشکلات مالی نتوانستیم برگزار کنیم.

رویا سادات در سال ۱۳۴۳ ه.ش در ولایت هرات به دنیا آمده است. خانم سادات با وجودی این‌که در دانشگاه در رشته حقوق و علوم سیاسی درس خوانده، اما کار سینمایی می‌کند. او یکی از سینماگران موفق و تأثیرگذار افغانستانی است و نشریه امریکایی «فارین پالیسی» در سال ۲۰۱۸ نام رویا سادات را در لیست «متفکران جهانی» قرار داد.

سادات کار سینمایی را با ساختن فیلم «سه نقطه» آغاز می‌کند و بعد از آن تا به‌حال چندین مجموعه تلویزیونی، فیلم‌های مستند و فیلم‌های داستانی ساخته است. مشهورترین فیلم رویا سادات «نامه‌ای به رییس‌جمهور» نام دارد که در نودمین دور جشنواره فیلم اسکار نماینده سینمای افغانستان بود. رویا سادات در سال ۲۰۰۴ خانه فیلم رویا و در سال ۲۰۱۳ جشنواره بین‌المللی فیلم زنان هرات را راه‌اندازی می‌کند. هفته قبل ششمین دور این جشنواره بین‌المللی فیلم زنان هرات در کابل به پایان رسید که میزبان چهره‌های مهم سینمایی از سطح جهان بود. روزنامه اطلاعات روز به همین مناسبت گفت‌وگویی اختصاصی با خانم سادات انجام داده است.

اطلاعات روز: راه‌اندازی جشنواره بین‌المللی فیلم زنان هرات در کشور مثل افغانستان نه یک دست‌آورد کم است و نه به‌راحتی امکان‌پذیر. درباره چالش‌ها و ایده‌های شکل‌گیری راه‌اندازی این جشنواره بگویید.

همان‌طور که می‌دانید جشنواره‌ها برای معرفی و شناخت فیلم‌ساز و اثرش نقش مهمی دارد. در جشنواره‌ها، فیلم‌ها ارزیابی می‌شود، بین مردم و جامعه سینمایی گفت‌وگو ایجاد می‌کند، رابطه بین مخاطب و فیلم‌ساز را شکل می‌دهد. جشنواره فیلم برای معرفی هنر و فرهنگ یک کشور نقش اساسی دارد؛ هنرمندان را از کشورهای مختلف دور هم جمع می‌کند که در دنیای امروز جشنواره‌ها به‌نحوی دیپلماسی فرهنگی پنداشته می‌شوند. برای ما به‌عنوان یک شرکت فیلم‌سازی داشتن جشنواره جزء برنامه کاری ما بود و تجربه‌های خوبی از